

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 4. IX aastakäik

15. veebruaril 1934

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	" 1.50
Välismaale . . .	" 5.00
Poolaastas . . .	" 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Pikk t. 20
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 30.00
1/2 " . . .	" 16.50
1/4 " . . .	" 10.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Eesti tööstuse kaitseks. Keskmiste kasuprotsendi normide vähendamise vajadusest. Kaubandus-tööstuskoda suur- ja keskkaubanduse sektalooni koosolekult. Majandusliku puutuvaid seadusi ja määrusi. Koja Teataja kirjavahetus. Kaubandus-tööstuskoda teateid. Uusi tulu- ja ärimaksukomisjonide kaasistujaid. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Eesti Panga nädala-aruanne. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisel.

Eesti tööstuse kaitseks.

Vastuväiteid majandusministri eelarvekõnes tööstusele tehtud etteheiteile.

K. Mauritz.

Majandusministri eelarvekõne 16. jaanuaril s. a. riigikogus sisaldas raske süüdistuse tööstuse aadressil. Hra minister väitis, et tööstus viimase kümne aasta kestes on tunduvalt oma toodangut suurendanud. Kui see 1922. a. oli 32 milj. kr., siis 1930. a. ta oli 56 milj. kr. Töötajatele maksetud töötasu on selle aja kestes tõusnud 13 milj. kr. pealt 24 milj. kr. peale. Kümne aasta toodangu netto-väärtus tuleb arvata 520 milj. kr. ja selle aja sees maksetud palgad 220 milj. kr. ja riigimaksud ületavad 12 milj. kr. Tunustades tööstuse senist tööd leiab minister, et see, kahjuks, pole annud kogu seda efekti ja kasu, mida võidi saada ja pidi saadama. Tööstuse kaudu jooksvat palju raha kokku, kust ta asjatundlikult juhitakse uuesti rahvamajandusse investeerimiste näol. See ülesanne olevat meie väikemaapidamise ja kapitalivaesel maal eriti tähtis. Seda ülesannet ei olevat tööstus täitnud küllaldaselt. Tööstuses kogutud kapitalid olevat teadmata kuhu kadunud, arvatavasti läinud välismaale kindlamasse pessa või emigreerunud meelitavamale alale. Asjatundjate arvestuse järgi olevat sääraseid tööstuse kasusid üle 100 milj. kr., mis 10 aasta jooksul teadmata kuhu kadunud.

Sellest ministri avaldusest tehakse hiljutises „Võitluse“ juhtkirjas järeldus, et kui seda tööstuse kasu oleks maksustatud tulumaksu normide järgi, siis riigil poleks tarvis olnud 15 a. jooksul rahvalt tulumaksu nõuda. Ametühisuste Kesklidu esindus leiab selles avalduses olevat tõuke ja põhjuse hr. riigivanemat külastada ning nõuda tööstuse üle kiire kontrolli sisseseadmist. Ühtlasi korraldab ta miitinguid, kus E. Joonas kõneleb teemal „Lõpp miljardite väljaveole“ ja rkl. Jõeäär — röövmajandusest, nõudes sellele lõpu tegemist. Riigikogus kinnitab rkl. Jõeäär oma veendumust, et möödunud aastal (vaata „Rahva Sõna“ 31. jaan.) on see summa olnud koguni 200 milj. krooni. Praegustes odavates kroonides teeks see välja 58% rohkem, s. o. üle 300 milj. kr.

Härra majandusministrilt säärase andmete allika kohta teateid paludes said koja IV sekts. esindajad vastuse, et need on võetud Riigi St. Keskbüroo majandusosakonna juhataja hr. J. Janussoni 1932. a. ilmunud raamatust „Eesti majanduslik areng“. Ja tõesti, nimetatud raamatu lhk. 37—38 leiame, et hr. Janusson mitmesuguste tuletuste abil on teinud katset rahvamajanduse seisukohalt hinnata tööstusliku kapitali juurekasvu.

Autor käsitleb tööstusettevõtete poolt igaaasta alul Statistika Keskbüroo ankeetlehtedes esitatud küsimustele antud vastuseid ning arvestab tööstuse kapitali juurekasvu järgmiselt: toodangu väärtus võetakse saaduste en-gros-turuhindade järgi, sellest arvatakse maha tarvitatud tooraine ja küttematerjaali väärtus, ülejääk nimetatakse toodangu netto-väärtuseks. See ülejääk sisaldab autori sõnade järgi:

- 1) töötajale maksetud tasu,
- 2) riigi- ja muud maksud,
- 3) kindlustuse kulud,
- 4) amortisatsiooni kulud.

Ülejääv osa peaks tegelikult andma ligikaudse kapitali juurekasvu, millesse kuulub ka dividend, maksetud võlg ja võla %%. Toodangu netto-väärtuse ja maksetud palkade vahe arvestab autor 10 a. kohta 237,4 milj. peale, ning, toetudes näitena 1929. aastal maksetud mõnede riigimaksudele, viie aasta keskmisele kulule tööliste õnnetusjuhtumite ja haiguskindlustuse alal ning oletusele tulekindlustuse, amortisatsiooni ja võlgade tasumise asjus saab ta lõpptulemusena tööstuskapitali juurekasvu 10 a. jooksul ümarguselt 200 milj. kr. suuruses. Autor kinnitab, et selle summa ulatuses oleks püüdnud rahvamajandusse tulema juureväärtusi loova kapitalina, kuid kahetseb, nagu hra majandusministergi, et tegelikult me seda efekti rahvamajanduses ei näe, ka ei kajastu see kaugeltki sel määral pankade bilanssides. Produktiivseid investeerimisi pole kaugeltki sündinud selles ulatuses (s. o. 200 milj. kr. väärtuses). On enam-vähem kindel, ütleb hra Janusson, et osa sellest kapitalist on valgunud Eestist välja väliskapitali teenistusena, Eesti päritoluga kapitali investeerimisega välismaale ja ka Eesti kodanike hoiusummadena välismaa pankadesse. Suuremal määral on tehtud ka ebaproduktiivseid investeerimisi.

Asudes tööstusliku kapitali juurekasvu peatüki kirjutamisele autor tähendab, et käsitledav probleem on üldiselt väga komplikseeritud, et meil on väga raske saada selle kohta ülevaadet, kuna puuduvad veel sellekohased eriuurimused, ja kinnitab, et harilikult võetakse kapitali juurekasvuna dividend, mis saadakse ettevõttesse mahutatud kapitalist. Ettevõtte seisukohalt võivad see küll olla nii, aga rahvamajanduse seisukohalt tuleb asja hinnata siiski teisiti. Ja, nagu näeme, on see probleem lahendatud käesoleval juhtumil õige lihtsalt ning tulemus väljendatud artikli lõpul lauses, milles konstateeritakse esimesel kohal kapitali valgumist välis-

maale mitmel viisil ja ebaproduktiivsesse investeerimisesse.

Kui palju kapitali on läinud välismaale, autor ei näita. Kuid herra majandusministri kõnest kuulsime, et asjatundlike arvestuste järgi on sääraseid tööstuskasusid 100 milj. krooni.

Säärase süüdistuse tagajärjed on väga raske ja kurvad. Tuleb kahetseda, et see on kantud rahva ette niisugusest tähtsast kohast nagu riigikogu kõnetool, pealegi majandusministri suu läbi riigi celarve kõne puhul, mida kogu rahvas, ka välismaa ajakirjandus, jälgib harilikult suure põnevusega.

Juba eelpool on rõhutatud, et kapitali juurekasvu probleem on väga keeruline ja et kapitali juurekasvuks arvatakse harilikult ettevõttest saadavat dividendi. Aga siin teeb Riigi Statistika Keskbüroo juhtiv jõud kerget katset leida arvu, mis sisaldaks dividendi, amortisatsiooni, maksetud %, riigi- ja kõiksugu muid makse, võla tasumise summasid, investeerimisi jne. Tema saab mingi summa, ja sellest leiavad kui mitte tema ise, siis, nagu kuulda hra ministri suust, teised asjatundlikud arvestajad, et pool sellest summast on tööstuse kasu, mis on teadmata kuhu kadunud.

Igale töösturile on teada, et tema töökojast väljamineva kauba en-gros-hinnas peitub müütmise kulu, veorahad, tempel- ja kõiksugu muud maksud, kaotused korratute kaubaostjate kaudu, boonused ja provisioonid, rääkimata paljudest teistest kuludest ja kaotustest.

Ka toodangu netto-väärtus, nii nagu seda on käesoleval juhtumil arvestanud Riigi Statistika Keskbüroo, sisaldab veel rea teisi produktsioonikulusid, peale toormaterjaali ja kütteaine hinna, nagu remondid, tööriistade muretsemine ja kulu, kõiksugused kõrvalkulud, nagu raudteede ülalpidamine, veoabinõude muretsemine jne.

Meie ees on aruanded ühelt ettevõttelt saadud andmetega, mida ta on annud täpselt Riigi Statistika Keskbüroole tema ankeetlehes esitatud küsimustele ühes teiste andmetega, mida sealt mitte pole nõutud, ja seepärast ka esitamata jäetud. Nendest nähtub, missugust osa etendavad maksud, palgad, maksetud %, remont, turustamiskulud ja amortisatsioon ettevõtte netotoodangu väärtuses, millest Statistika Keskbüroo kokku seab kogu suurtööstuse kohta 200 milj. suuruse kapitali juurekasvu.

Toome siin lühendatud kujul väljavõtted nimetatud aruandest.

Nõutud ja esitatud:

1930. a. kohta p. 5. produktsioon		Kr. 2.312.600.—
p. 6. toorainete tarvitus	Kr. 1.245.003.—	
p. 6-a. kütteaine tarvitus	„ 228.203.—	„ 1.473.200.—
	seega prod. netto-väärtus	Kr. 839.400.—

Andmed, mida Statistika Keskbüroo mitte pole nõudnud:

Väljaminekud:

Maksud ja kinnituskulud	Kr. 146.600.—	
Tööliste tasud ja ametnike palgad	„ 285.200.—	
Maksetud 0/00	„ 111.100.—	
remondid	„ 66.400.—	
delkredere	„ 46.800.—	
Turustamiskulud: prahid, provisioonid	„ 79.400.—	
Kaotused	„ 64.000.—	
Amortisatsioon	„ 67.100.—	Kr. 866.600.—

Nõutud:

1931. a. kohta p. 7. tööliste arv 272		
p. 8. produktsiooni väärtus		„ 1.835.600.—
p. 9. toormaterjaali tarvitus	Kr. 1.041.065.—	
p. 9-a kütteaine tarvitus	„ 206.188.—	„ 1.247.200.—
	Produktsiooni netto-väärtus	Kr. 588.400.—

Mitte nõutud ja seega esitamata andmed:

Riigi- ja kogukonnamaksud, kinnitus ja sellesarnased kulud	Kr. 157.200.—	
Tööliste ja ametnike tasu	„ 212.500.—	
maksetud 0/00	„ 72.200.—	
remondid	„ 39.800.—	
Turustamise kulud: vedu, provisioon, kursi vahed	„ 54.500.—	
amortisatsioon	„ 62.000.—	Kr. 598.200.—

Nõutud 1932. a. p. 5. tööliste arv 290.

p. 6. produktsiooni väärtus		„ 1.332.200.—
p. 7. toorainete tarvitus	Kr. 575.258.—	
p. 7-a. kütteaine „	„ 130.426.—	„ 775.600.—
	Netto-toodangu väärtus	Kr. 556.600.—

Mitte nõutud, seega esitamata:

Maksud, kinnitus ja m. kulud	Kr. 112.800.—	
Tasud töölistele ja ametnikele	„ 181.000.—	
Maksetud 0/00	„ 33.000.—	
Remondid	„ 30.200.—	
Turustamise kulud: veod, provisioon, kursi vahed	„ 137.600.—	
Amortisatsioon	„ 60.900.—	Kr. 555.500.—

Need arvud räägivad ise enese eest.

Veel mõned näited Statistika Keskbüroo andmeist.

Käesoleva aasta Eesti Statistika Keskbüroo kuukirja nr. 146, lhk. 32 ja 33, leiame, et 6 tubakavabriku toodang 689 töölise juures on olnud	Kr. 7.006.839.—
Tarvitatud materjaali väärtus on	„ 2.319.243.—
Selle toodangu netto-väärtus	Kr. 4.687.594.—
Maha arvates töötajale maksetud tasu	„ 371.323.—
saame ülejäägi	Kr. 4.316.271.—

mida Statistika Keskbüroo majandusosakonna juhataja nimetab tööstusliku kapitali juurekasvuks.

Kuhu see juurekasv valgub, selgub meile tika Keskbüroo ankeetlehe küsimustele ja täien- kõige kujukamalt ühe tubakavabriku andmeist, davalt meile. mida ta on esitanud 1932. a. kohta Riigi Statis-

Produktiooni väärtus on ümarguselt		Kr. 1.232.000.—
Tooraine väärtus: kodumaalt	Kr. 58 900.—	
välismaalt	„ 107.100 —	
tollimaksud	„ 248.670 —	
Kütteaine ja elektri tarvitus	„ 4.400.—	
Tööliste tasutud	44.130.—	Kr. 463.200 —
Seega tööstuslik kapitali juurekasv		Kr. 768.800.—

millest tulevad katta järgmised maksud ja kulud:

panderollimaks	Kr. 2.419,55		
aktsiisimaks	„ 548.274,95		
kultuurkapit. maks	„ 10.962,59		
äritunnistuse maks	„ 2.546,50		
tempelmaks ja trahvid	„ 2.877,43		
kapitalimaks	„ 1.000.—	Kr. 569.081,02	
juhataste ja ametnike palgad	Kr. 17.564,84		
tööliste kinnitam. haiguste ja tööõnnetuste vastu	„ 2.514,76		
tulekinnitus	„ 3.276,67		
üür, majanduskulud	„ 16.476.—		
kontor, post, telegr., ärireisid, annetused	„ 9.916,27		
vekslite diskonto	„ 10.320,20		
kursi vahede kahju	„ 1.635,08		
Kaubavedu	„ 4.477,56	Kr. 66.181,38	Kr. 635.262,40

Ülejääk amortisatsiooniks, võla tasuks, dividendideks, kasuprotsendi- ja tulumaksuks Kr. 133.537 60

Sellest aruandest näeme, kuidas „tööstusliku kapitali juurekasv“ selle vabrikute suhtes kuivab 6 korda kokku.

Veel üks näide: Statistika Keskbüroo Kuukirja nr. 148 lhk. 32 leiame, et paberi- ja tselluloosivabrikud on valmistanud

1932. a. kaupa	Kr. 10.141.655.—
tarvitatud materjaale	„ 6.890.087.—

Seega netto-toodang	Kr. 3.251.568.—
Maha töötajatele maksetud tasu	„ 1.414.630.—

Seega „tööstusliku kapitali juurekasv“ Kr. 1.836.968.—

millest ülalnimetatud J. Janussoni artiklis toodud arutustel suuri kasusid võidakse välja lugeda, aga tõeliselt teame, et 1932. a. said kõik paberivabrikud suuri kahjusid.

Investeeringimisküsimus ei ole ka mitte vähese tähtsusega, et sellest nii kergesti üle minna, nagu seda teeb hr. Janusson oma kirjutuses.

Meil ei ole praegu käepärast andmeid, et näidata, kui suur see on olnud 10 a. jooksul. Statistika Keskbüroo kuukiri nr. 88 märtsist 1929. a. võimaldab aga siiski sellesse heita väikese pilgu. Nimelt leiame sealt lhk. 177 andmed umbes 160 aktsiaseltsi ja osäühisuse kuldbilanssidest, välja minnes järgmiste ettevõtete varanduse kasvu 1926. ja 1927. aastail:

Tööst.-ettevõtete bilanss 1. I 1927 oli kr. 188 milj.
 „ „ 1. I 1926 „ „ 178 „

Juurekasv kr. 10 milj.

Kui nende kahe aasta kestes investeerimine 160 ettevõttes oli 10 milj. krooni, või keskmiselt 5 milj. krooni aastas, siis, tarvitades hr. Janussoni meetodi maksude ja kindlustuskulude suhtes, võime konstateerida, et 10 a. kestes see oli vähemalt 50 milj. krooni või 240 ettevõtetelt, mille kohta käib „tööstuse kapitali juurekasvu“ arvestus, vähemalt 60 milj. krooni, sest isiklikud ettevõtted on vähemad kui aktsiaseltside omad. Aga see arvestus pole kaugeltki täpne, sest me teame, et suurim investeerimine oli kohe pärast sõda, kus meil tekkisid suured trükikojad: „Päevaleht“, „Ühiselu“, „Vaba Maa“, suured puutööstus-ettevõtted, nagu „Silva“, Forest, Narova, Fröhling, Lemnuk; siis maitseainete-tööstused: Kave, Renomme, Klausson, Brandmann; tubakatööstused: Havanna, Laferme, Astoria, Scheer j. t. Hiljem tulid Rauaniit, Oskar Kilgas, Tekstiil, Eesti Siid, Vill jne. Pärast 1928. a. — Eesti Kummitööstus, Eesti Kunstsarvevabrik, ka Eesti Õlikivi ja Goldfieldsi suuremad investeerimised algasid 1928. a. ja kestsid 29. ning 30. a.

Me ei eksi palju, kui oletame, et investeerimine tööstuses hr. Janussoni poolt arvestatud „tööstuse kapitali juurekasvust“ on nõudnud 1/2 enda alla. Muidugi pole kogu investeeritud kapi-

tal tulnud tööstuse „kasudest“, vaid on saanud laenudest, kaubanduslikest ja teistest majanduslikest teenistustest. Õige rohkel määral on tulnud raha ka valismaalt.

Vaadeldes ülaltoodud naiteid ettevõtete kulu-dest võime saada ettekujutuse sellest, kuhu need teenistused ja n.-n. kasud on läinud. Ainult aktiivimaksudeks on tubaka-, õlle-, veini- ja pärmi- vabrikud 10 aasta jooksul maksnud üle 50 milj. krooni, mis kõik tuli hr. Janussoni poolt arvestatud 200 milj. tööstuse kapitali juurekasvust.

Eeltoodust selgub, et tööstusliku kapitali juurekasvu probleem on tõesti väga keeruline ja seda ei saa nii lihtsalt lahendada, nagu praegusel korral seda on katsutud teha. Niisama ei või ka Statistika Keskbüroo arvused käsitleda sügavamal kriteeriumil. Kerge ja pealiskaudne otsuste tegemine mitte täieliste ja ebatäpsete arvude ja mõistete ebatabavate nimetuste varal võib kodanikke viia väga vildakale seisukohtadele, mis ei too kahju mitte üksi ettevõtjatele, vaid ka kogu majanduses kutsuvad esile ääretuid sekeldusi ja arusaamatusi.

Ülaltoodud read on määratud esialgseks asja selgituseks. Lugejad ise võivad nendest juba otsustada, kuivõrra härra majandusminister oma eelarvekõnes on eksinud. Eksituse põhjuseks on kahtlemata hr. J. Janussoni liig pealiskaudne ja üldsõnaline oletus tööstuses loodava kapitali väljaveo asjus.

Meie vististi ei eksi, kui tähendame, et härra majandusminister, rääkides meie tööstuse kasude investeerimisest välismaal, pidas silmas Balti Puuvilla- ja Kreenholmi vabrikute poolt Lätis ja Leedus asutatud riidekudumisvabrikuid. Teistel ettevõttele, meie teada, välismaal vabrikuid ei ole. Aga hr. majandusminister unustab, et need vab-

rikud saatsid Leedusse ja Lätisse masinaid Eestist, mis neil siin olid üleliigsed, ning seega olid meile kui kapital väärtusetud. Ehitused olid Lätis ja Leedus juba olemas, tehti vaid tarviline remont. Ka ei pea mitte unustama, et kudumisvabrikute asutamine Leedus ja Lätis oli tarviline selleks, et siinsete vabrikute ketramisosakondadele, samuti Sindi värvimis- ja trükkimisvabrikule kindlustada tööd.

Kui Balti Puuvillavabrikul ja Kreenholmil peale masinate ka tegevuskapitale välismaal tarvis läks, siis võime väga hästi oletada, et need olid võetud välismaalt laenatud summadest, sest teatavasti nii Balti Puuvilla- kui Kreenholmi vabrikul on suured krediidid olemas Saksa- ja Inglismaalt, nii et ei saa sugugi ütelda, nagu oleks Lätisse ja Leedusse investeeritud just Eestis teenitud kapital. Ja kuigi see lõppeks nii oleks, siis ei saa seda lugeda mingisuguseks patuks, sest on ju välismaa kapitali meil, Eestis, mitukümmend korda rohkem investeeritud, millest hea osa on investeerijatele laenuid täiesti kaduma (Vanamõisa, Rootsi õlikonsortium), kuna teine osa ei anna mingit nimetamisväärtust tulu (Goldfields, Virumaa Elektri Selts, Port-Kunda).

Et saada täielist pilti tööstuse viimasel 10 aastal investeeritud kapitalidest, on praegu teoksil kokkuvõte. Seni saadud esialgseist andmeist on aga juba näha, et need summad on õige suured. Lootuses tööstuse hea edu peale on Eesti iseseisvuse esimesil aastail tööstusse tehtud palju investeerimisi. Raha saadi selleks ka välismaalt. Kellelgi polnud mõttes raha välismaale investeerida, välja arvatud mõned majade ostud Berliinis. Aga ega seegi investeerimine olnud halb. Suurem osa sellega teenitud summadest ongi juba jälle kodumaale tagasi tulnud.

Keskmete kasuprotsendi normide vähendamise vajadusest.

Majandusministri poolt kinnitati 11. aprillil 1932. a. kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete läbimüügi (läbikäigu) keskmete kasuprotsentide klassifikatsiooni tabel 1932. ja 1933. maksuaasta peale, mille juures, tänu Kaubandus-tööstuskojale, suudeti nii mõnelgi alal norme alandada, kuid seejuures ühtlasi maksudevalitsuse nõudel ja ettepanekul paljud normid leidsid ka suurendamist. Nüüd seisab meil jälle ukse ees keskmete kasuprotsentide normide määramine, mis käesoleval korral sünnib pisut teistel viisidel kui see oli varemalt, sest nüüd enam ei korraldata mak-

töösturite nõupidamisi, vaid ärimaksu komisjonid teevad ise vastavad ettepanekud. Kohtadel on Kaubandus-tööstuskoja osakonnad ja esindused astunud kontakti kaupmeeste ja töösturite organisatsioonidega, korraldades koosolekuid, nõupidamisi, et selgitada ja püstitada uusi norme, mis vastaksid praeguse majandusliku olukorra juures ettevõtete kandejõule, läbikäigule ja kasule. Nagu neil kaupmeeste ja töösturite nõupidamistel ettetoodud mõtteist, väljendustest ja põhjendusest selgub, osutuvad praegu maksvad normid üle jõu käivaiks. Kaubandus ja tööstus on viimasel aastail niivõrd läinud tagasi, et ka-

sust ei maksa suurt unistadagi, vaid tuleb elada „vana rasva“ arvel, mis on kogutud headel re-gadel, kus tõesti saadi kasu ja võis elada. Need head ajad on nüüd möödas, ajastu on muutunud.

Kaubanduse ja tööstuse maksukoormatus on viidud äärmusse ja siia enam uut kohustust juure panna ei saa, ei ole kuidagi võimalik, ja kui seda siiski tehakse, siis toob see paratamatult enesega kaasa meie kaubanduse ja tööstuse rui-neerimise, ja mis selle tagajärg on, see on igale arusaadav.

Viimase kahe aasta jooksul on ettevõtete lä-bikäigud suuresti langenud ja langenud suure-mal määral kui kunagi varemalt, ühtlasi puudub praegu igasugune lootus selleks, et läbikäigud tõuseksid paari lähema aasta jooksul. Majan-duslik kriis on löönud meie rahvamajandusse niivõrd rasked haavad, et nende parandamiseks kulub mitu head aastat. Meie kaubandus ja tööstus tugeneb peamiselt põllupidajail, kes moodustavad ostjaskonnast domineeriva massi, ja kui põllupidajate ostujõud langeb, siis loo-mulikult ja arusaadavalt peavad langema ka et-tevõtete läbikäigud. Põllupidajad ägavad praegu raskustes, mille kergenduseks mõõdnud aastal ette võetud krooni kursi langetamine ei suutnud kuigi palju kaasa mõjuda, ja niikaua, kui põllupidajate seisukord ei ole paranenud, ei ole ka lootust ettevõtete läbikäikude suurenemiseks. Rahva ostujõud on niivõrd langenud, et ta ei suuda majanduslikule elule anda normaalilmet. Kui arvatakse, et eelolev aasta muudab olukorra paremuse poole, siis on see väga vaieldav. Lä-

bikäikude vähenemise tõttu on kaupmeestel jää-nud lattu endist kaupa, mida nüüd tuleb reali-seerida alla omahinna, et aga sellest kuidagi saada lahti. Suurkaubanduse ja tööstuse poolt antav kasuprotsent on tublisti vähenenud, võr-reldes eelmiste aastatega, pealegi veel, kus mit-med tööstused on avanud maakonnalinnadesse ja tähtsaimaisse maa keskustesse oma ärid ja kau-balaod, mis konkureerivad kaupmeestega ja su-ruvad nende läbimüügi ja kasu veelgi madala-male. Seega on päevaselge, et ettevõtete lähi-käigud on läinud tublisti allapoole, mis enesega ühes on toonud ka kasu vähenemise.

Kuigi läbimüük on tublisti langenud, ei ole aga seejuures ärikulud mitte samavõrra vähe-nenud, vaid paljud neist püsivad endisel — 1930. a. tasemel, näit. valgustus jne. Kui ette-võtted ei ole oma äriteenijate arvu suuremal määral vähendanud, siis on see tingitud olnud ettevõtjate inimlikust tundest, et mitte tuhan-deid inimesi visata töøbörsile, vaid püütakse ini-mestele kuidagi anda äraelamisvõimalusi.

On kindel ja päevaselge, et 1932. a. kinnita-tud keskmiste kasuprotsentide normid käivad et-tevõtjatele üle jõu, mispärast uute normide püs-titamisel, arvesse võttes meie praegust majan-duslikku seisukorda, tuleb praegu maksvaid nor-me tublisti alandada ja seda kõigi liikide ja grup-pide suhtes. Kaubanduslike ja tööstuslike ette-võtete maksukoormatus on viidud juba äärmusse ja siia uut koormatust juure panna enam ei ole võimalik.

H. M.

Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse sektsiooni koosolekul.

29. jaanuaril pidas Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse sektsioon oma üldkoos-oleku, kus tuli arutusele rida tähtsaid küsimusi.

Lina kaubanduse monopoliseeri-mise küsimuses, missugune on tõstetud üles Põllutöökoja poolt, leidis sektsiooni täiskogu, et riiklik linamonopol oleks riigikassale kahjulik, kuna tuleks teha suuri investeerimisi, milleks riigikassal pole praegu raha. On karta, et need summad jällegi nõutakse maksude näol kodanikelt. Pealegi võiksid lina kaubandusse mahutatud sum-mad hindade languse puhul maailmaturul minna kaotsi.

Kaupmehed arvavad, et riikliku monopoli abil ei suudeta kindlustada lina hindu kohalikul turul, kuna selle hinnad määrab nõudmise ja pakkumise vahetõr samal ajal kindlustama

toodi ette, et rukkimonopol on kolme aasta jooksul riigile toonud ränku kahjusid, kuid pole viimaseil aastail sellegipärast suutnud põllumehi rahuldada. Samuti pole teistelgi kaubanduslikel aladel, kus maksab monopol, nagu või- ja muna-kaubanduse alal, produtsentidele suudetud maksa kõrgemat hinda, nii et valitsus on sunnitud või väljaveo lubade andmist laiendama, et võistle-vate ettevõtete juuretulekuga produtsendid saak-sid paremat hinda.

Kaupmehed asuvad seisukohal, et igasugune kaubanduse riigistamine ja monopoliseerimine on rahvamajandusele kahjulik. Vaba võistlus ja erainitsiatiiv otsib ning laiendab turge, kuna iga üksik ettevõtja on valvel oma kauba headuse eest. Laiendades välisurget ja sidemeid välis-maal, peab eksportöör samal ajal kindlustama

endale kaubasaamise siseturul, mis võimaldab produktentidele kõrgema hinna saamise oma toodete eest. Sealjuures eraettevõtted annavad riigikassale maksude näol suuri sissetulekuid, riiklik monopol luuakse aga riigi summadega.

Kõigil neil põhjusil Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse sektsioon tunnustab liikakaubanduse monopoliseerimise riigi- ja rahvamajandusele kahjulikuks ja otsustas oma seisukohad koja juhatusel kaudu teha teatavaks majandus- ja põllutööstuste riigile.

Edasi arutati siseturu korraldamise küsimusi, kus on ilmenud mitmed vaärnahtused.

Uks sääraestest pahedest on autodelt ja teiselt veoriistadelt kauplemise küsimus, mis sünnitab kohapealseile kauplustele suurt meelekiidust.

Majandusellu puutuvaid seadusi ja määrusi.

1) Majandusministri määrus lisaärimaksu (puhtakasumaksu) asjas teatelehtede ja teiste maksustamiseks vajalike dokumentide või andmete esitamiseks avalikult mittearuandvate kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete tegevuse kohta.

Selle määruse järgi, mis on antud OMS § 543 (RT 44 — 1928) ja MKS § 44 (RT 1 — 1932) alusel, kõik isikud ja asutused, kelle nimele olid võetud 1.—4. järgu kaubanduslikud ja 1.—8. järgu tööstuslikud äritunnistused, on kohustatud neile äritunnistuse lunastamisel välja antud blanketil (kaubanduslikud ettevõtted vorm D nr. 3, tööstuslikud ettevõtted vorm D nr. 4) andma iga aasta kohalikule maksuinspektorile teateid ettevõtte eelmise aasta tegevuse kohta. Teatelehted tuleb esitada iga ettevõtte kohta eraldi. Teatelehtedes oleval küsimusile on vastamine sundslik.

Teatelehed esitatakse — uued ettevõtted hiljemalt 15. jaanuariks järgmisel aastal pärast ettevõtte avamist, kõik teised ettevõtted — hiljemalt 1. märtsiks.

Maksukohuslased, kes soovivad, et neid maksustataks OMS § 550 korras äriaromatute alusel, mis jäid lõpetamata 15. jaanuariks või 1. märtsiks, võivad paluda maksuinspektorilt luba teatelehtede esitamise aega pikendada kuni 15. aprillini.

Teatelehe vabandavate põhjusteta tähtajaks mittesitamise, samuti küsimusile mittevastamise eest karistatakse rahatraviga kuni 500 kroonini.

Määrus on avaldatud RT nr. 6 — 1934.

Sektsooni täiskogu leiab, et ringisõitvad veokauplused, missugused varustavad kaupadega tarvitajaid kui ka väiksemaid kauplusi, on viimase aja nähtus, ja kehtivas arimaksu seaduses pole sääraeste ettevõtete maksustamise kord ning tingimused üldse ette nähtud. Oma iseloomu ja läbikäikude järgi peaksid nad kuuluma II järgu kaubanduslike ettevõtete liiki ning peaksid sääraseina ka maksustatama.

Otsustati selles küsimuses astuda samme, et Otsemaksude seaduse § 449 lisa II vastava punktiga täiendataks, mille järgi liiklevailt veoriistadelt kaupade müük linna piirides või välispool linna piire, kaupmeestele või ka otseteed tarvitajaile, välja arvatud veo- ja kandekauplused, mis on ette nähtud OMS § 463, missuguste kaupade nimestik on avaldatud RT nr. 42 — 1933, maksustataks nagu II järgu kaubanduslikud ettevõtted.

2) Majandusministri määrus rahakapitalide tuludelt ja erijooksvailt arveilt võetavate 5% ja 0,396% riigimaksude asjus.

Selle määruse järgi, mis on antud OMS §§ 614—632 ja MKS § 44 (RT 1 — 1932) alusel, on kõik ärimaksu alla kuuluvad OMS § 574 tähendatud ja avalikult aruandvad ettevõtted ning ilma erandita kõik krediitasutused kohustatud esitama iga aasta ühe kuu jooksul pärast möödunud aasta aruande kinnitamist rahakapitalide maksuinspektorile ühes eksemplaaris järgmised dokumendid ja lisad:

1. Peakooosoleku poolt kinnitatud täieline aruanne kõigi selle juure kuuluvate arvutega;
2. väljavõte peakooosoleku protokollist aruande kinnitamise, puhaskasu jaotamise ja kõrgemasse administr. valitud isikute kohta;
3. tegevusaasta ärikulude spetsifikatsioon;
4. aruanded tegevusaastal maksetud ja saadud % % kohta;

a) krediidasutused RT 95/96 — 1919 avaldatud vormide kohaselt, b) maksetud % %, mis OMS § 614 p. 3 tähendatud, tuleb liigitada järgmiselt:

I. Protsendid, mille pealt ettevõtte poolt 5% riigimaks on tasutud. Need % % võib näidata kogusummas, kuid tuleb eraldi nimetada, kui palju % % on maksetud: a) sisemaale, b) välistemaale.

II. Protsendid, mis 5% riigimaksu alla ei kuulu. Nende % % kohta tuleb üksikasjaliselt

näidata, kellele nimelt ja kui palju igale % on maksetud jne. jne.

Määrus on avaldatud RT nr. 6 — 1934.

3) Majandusministri määrus lisaärimaksu (kapitali- ja kasuprotsendimaksu) asja teatelehtede, aastaaruannete ja teiste maksustamiseks vajalike dokumentide või andmete esitamiseks OMS § 574 (VSK V köide) tähendatud ja avalikult aruandvate kaubanduslike ja tööstuslike ettevõtete tegevuse kohta.

Selle määruse järgi, mis on antud OMS §§ 520, 525 ja MKS § 44 (RT 1 — 1932) alusel,

on kõik avalikult aruandvad ettevõtted kohustatud — kodumaalised hiljemalt ühe kuu jooksul pärast möödunud aasta aruande kin- nitamist peakoosoleku poolt, välismaalised — hiljemalt kahe kuu jooksul pärast Eestis asuva osakonna möödunud aasta tegevuse aruande kin- nitamist, esitama iga aasta kohalikule maksu- inspektorile OMS § 520 nimetatud ja ettevõtte eelmise aasta tegevuse kohta käivad aruandvad dokumendid.

Dokumentide loetelu ja nende esitamise kord on määru- ses üksikasjaliselt ette nähtud.

Määrus on avaldatud RT nr. 6 — 1934.

K.-t. Teataja kirjavahefus.

Kivimaja amortisatsiooni protsentidest.

Küsimus: Kohalik maksuinspektor on meie ettevõtte tulu- ja kasuprotsendi väljaarvamisel arvestanud kivimaja amortisatsiooniks ainult 1%, kuna seni võeti arvesse ikka 2%. Kas on siin maksuinspektor toimunud seadusepäraselt?

Vastus: Tulumaksu seaduse § 11 lisa p. 1 alusel ei saa tulumaksu määramise korras kivi-

maja amortisatsiooniks arvata rohkem kui 1% ehituse väärtusest. Kasuprotsendi maksu määramisel võib maksuamet talitada OMS § 519 p. 2 lit. V. eeskirjade kohaselt, s. o. neid ehitusi amortiseeri- da kuni 5% nende algväärtusest. Harilikult on kasuprotsendimaksu arvutamisel kivimajade amortisatsiooniks arvatud 2%. Kuid OMS § 519 p. 2 lit. V. ei kirjuta otsekohe ette, kui suure amortisatsiooniprotsendi maksuamet peaks ar-

Teatan lugupeetud kaupmeestele ja tööstureile, et 1. jaanuarist 1934. a.

on avatud

Kaubandus-tööstuskoja einelaud

Pühavaimu tän. nr. 5.

Möödukate hindadega igal ajal saadaval: hoolsa kont- rolli all valmistatud alati värsked külmad toidud ja soojad road à la carte.

Keldris parimad kodu- ja välismaa vahuveinid, konjakid, liköörid, napsid, veinid jne. jne.

Asjatundlik bankettide ja dineede korraldamine.

Eeskujulik köök ja korralik teenimine.

Austusega

EINELAUAPIDAJA.

Eesti Panga aktsionäride

korriline täiskogu koosolek

on Tallinnas, 16. märtsil 1934. a. kell 1/24 p. l. Kaubandus-Tööstuskoja ruumides, Pikk tän. 20.

KOOSOLEKU PÄEVAKORD:

1. Koosoleku avamine.
2. 1933. a. aruande kinnitamine.
3. Puhtakasu jaotamine.
4. Nõukogu ja revisjonikomisjoni liikmete valimine.
5. Aktsionäri valimine täiskogu koosoleku protokollki kinnitamiseks.

Aktsionär, kellel on hääleõigus, võib oma hääleõigust edasi volitada teisele aktsionäriale. Volitus tuleb kirjutada panga nõukogu poolt kinnitatud vormi järele ning esitada panga juhatusele v ä h e m a l t 7 p ä e v a enne täiskogu koosolekut. Nõukogu poolt kinnitatud volikirja vorm on saadaval Eesti Pangas ja tema osakondades.

Seltside, ühingute, valdade ja teiste juriidiliste isikute seaduslikud esitajad — juhatuse või valitsuse liikmed (§ 17) esitavad oma kirjalikud volitused hiljemalt täiskogu koosoleku alguseks. Volituses olgu esitaja amet ära tähendatud.

Käesoleval aastal langevad nõukogu liikmetest välja kaks kaubandus-tööstuse alalt ja üks tööliste esitaja. Nende alade kandidaatide esitamine sünnib panga põhikirja §§ 25 – 28 ja 31 ettenähtud korras hiljemalt 6. märtsil s. a.

Eesti Panga Juhatus.

EESTI PANK.

AKTIVA.	Äriseis 31. detsembril 1933. a.	PASSIVA.
Kattevara:		Kr.
kuld rahas ja kangides	Kr. 20.131.972.36	Kr. 22.436.588.84
kohustusvaba välisraha	„ 2.304.616.48	
Vahetusraha	„ 1.576.590.86	
Sisevekslid:		
kaubavekslid	Kr. 7.400.749.55	
põllum. vekslid „	„ 1.360.136.36	
metsat. vekslid „	„ 10.774.45	„ 8.771.660.54
Laenud: (selle hulgas Vab. Val. poolt tagat. laen. Kr. 3.912.899.64)	„ 12.651.135.57	
Kinnis- ja vallasvara	„ 2.249.144.06	
Muud aktiivad.	„ 9.757.881.95	
	<u>Kr. 57.443.001.60</u>	
		Põhikapital
		5.000.000.—
		Tagavara kapital
		1.958.847.27
		Jooksvad kohustused:
		Kr.
		a) pangatahed liikvel 32.240.453.—
		b) jooksvad arved:
		Kr.
		valitsuse 4.724.820.01
		pankade 6.825.767.85
		teised 5.077.612.95
		14.628.200.79
		46.868.653.79
		Muud passivad
		2.978.892.44
		1933. a. puhaskasu
		636.608.10
		<u>Kr. 57.443.001.60</u>

DEEBET.	Tulude ja kulude arve 1933. a.	KREDIIT.
Kulud:		Tulud:
Üldkulud	Kr. 1.154.540.22	Saadud 0/0/0
Mahakirjutused:		Kr. 1.532.279.58
kahtlasi laene ja nõudmisi	Kr. 88.928.04	Saadud komisjon ja kursikasud
kinnis- ja vallasvara kustutamiseks „ 40.128.45	„ 129.056.49	„ 468.394.21
	Kr. 1.283.596.71	Kustutatud nõudmiste arvel tagasi saadud
	„ 636.608.10	„ 52.704.97
1933. a. puhaskasu	<u>Kr. 1.920.204.81</u>	Mitmesugused tulud
		„ 66.826.05
		<u>Kr. 1.920.204.81</u>

vesse võtma, vaid ütleb ainult „mitte üle viie protsendi,“ jättes seega küsimuse lõpliku lahendamise maksukomisjoni asjaks.

Mänguasjade originaalsuse kaitsest.

Küsimus: Palun teatada, kuidas saaksin kaitsta laste mänguasjade originaalsust?

R. T.

Vastus: Praegu maksvad seadused ei võimalda kahjuks kaitsta asjade välimuse originaalsust. Võimalik on patenti võtta üksikute mänguasjade liigi kohta, kui neile, näiteks, antakse mingisugune uudne mehhaaniline konstruktsioon. Kui aga seda ei ole, vaid esemed on ainult mitmesugusel viisil ja maitserikkalt valmistatud, siis neid pole võimalik patenteerida. Ainus abinõu, mis teie tootele võiks anda kaitset, oleks erilise kaubamärgi tarvitusele võtmine, millega tuleks varustada kõik need tooted. See märk peaks olema registreeritud majandusministeeriumi patendiametis.

M. P.

Äride register

jaanuarikuu esimesel poolel.

(Järg.)

Registreeritud muudatused:

47. Jaan Patune segakauplus asub Viljandis, Lossi 27 (varem Uueturu 10).
48. Nikolai Periens'i rohu- ja värvikauplus asub Jõhvis, Rakvere 1 (varem Turuplats 5).
49. August Petermann jätkab äritegevust, avades Pärnus, Jännesselja 30, lina- ja linaseemne-ülesostuäri.
50. Edele Pomméri toiduainetekauplus asub Pärnus, Karuselli 41 (varem pidas talurahvatarvete-kauplust Vigala v., Jädiveres).
51. Eduard Puijat on lõpetanud Tartus, Kaubahoov 23-a, asunud talurahvatarvete-kaupluse, peab edasi Tartus, Poe 6, asuvat samasugust kauplust ning nõöri- ja võrgutööstust Tartus, Alliku 3.
52. Leena Puusepp jätkab äritegevust, avades toiduainetekaupluse Tallinnas, Endla tän. 78.
53. Karl Pärm, metallkaupadetööstus, Tartu, Kroonuaia 1, ettevõtte ärialaks on metallkaupadetööstus (varem optika-mehhaanikatööstus).
54. Paelavabrik „Rauaniit“ aktsiaselts, Tallinn, põhikapital on suurendatud kr. 350.000-ni.
55. Ernst Rebane jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vesivärava 26—2, korstnapühkimise ettevõtte.
56. Leena Roor'i toiduainetekauplus asub Tallinnas, Sõja 5 (varem Telliskivi 50).
57. Roman Saad on lõpetanud Tallinnas, Laadaplats 57 asunud saapakaupluse ning on avanud Tallinnas, Maakri 4, jalanõudekaupluse.
58. A. Šimšilevitš, Kohila, nahavabrik; kontor Tallinn, Gonsiori 1, firma nimetus on muudetud järgmiselt: „Kohila Nahavabrik A. Šimšilevitš“.
59. Hans Diedr. Schmidt, Pärnu, Pühavaimu nr. 8, kollektiiv-prokuura on antud Ervin Bauer'ile, Thomas Ramm'ile ja Artur Jurs'ile.
60. August Siirak'i toiduainete- ja piimakauplus asub Tartus, Roosi 34 (varem Melt-siveski 38).
61. Paul Soeson jätkab äritegevust, avades vesiveski Vastseliina vallas.
62. Eduard Soilts on avanud Türil, Jaama 5, riidekaupluse (varem pidas Türil riietustööstust).
63. K/m Oscar Stude, Tallinn, Suur-Brokusmägi 14, Narva osakond on suletud, kuhu jääb ainult esindus. Esinduse volinikuks on Eduard Viik.
64. Karl Tatter jätkab äritegevust, avades Lihulas pagariäri.
65. Tõnis Titma toiduainetekauplus asub Pärnus, Riia 95 (varem Kilingi-Nõmmes).
66. A. J. Frankmann & Co., laevamaakleri- ja speditioonikontor, asub Tallinnas, Valli tän. 10.
67. Kinnitusaktsiaselts „Turis'e“ juhatause asukohaks on Tallinn, Valli 10 (varem Mundi 3).
68. Jüri Tõnisson, Vastemõisa v., Epra k., jätkab äritegevust, avades aia-, põllu- ja karjasaaduste ülesostuäri; prokurist Oskar Triisa.
69. Graafikatööstuse-tarveteäri Kr. Uggur asub Tallinnas, Pikk 40 (varem Pikk 51).
70. Ulmer & Schmidt, Tallinn, Pikk 10, kalevi-, villase- ja siidlõngakauplus, prokuura on antud Richard Schmidt'ile, jun.

71. Felix U m m e r on lõpetanud Tallinnas, Laadaplats 84/83 asunud riidekaupluse, peab edasi Tallinnas, Raekojaplats 18, riidekauplust ja Nõmmel, Künka 2/4, kudumistööstust
72. Karl U n t'i plekisepatöököda asub Tartus, Riia 85 (varem Riia 83).
73. Rudolf U s k, Rakvere, Näituse 6, ettevõtte ärialaks on endise puutööstuse asemel mööbli- ja ehitustööstus.
74. Marie V i k e r b e r g'i toiduainetekauplus asub Pärnus, Riia 57 (varem Akadeemia 11)
75. Ferdinand V u n d e r jätkab äritegevust, avades Juuru vallas lihakaupluse.
76. Peeter Z i r k e l jätkab äritegevust, avades Tartus, Turu 83, toiduainete- ja piimakaupluse.
21. Anna K a n a s t i k, Tallinn, Liivalaia 3, toiduainetekauplus.
22. Minna K e n k, köitekoda ja paberiäri „Pärli“, Tartu, Ülikooli 5.
23. Johann K i b o v i t s, Tallinn, Suur-Tatari 50, toiduainetekauplus.
24. Magda K i t v e i l, Tallinn, Nunne 12, pesu- ja pudukauplus.
25. Büroo „Transport“ Magda K r e e l a, Tallinn, Erne 17.
26. Pesuäri „Novelty“ A. K r e n k e i, Tallinn, Harju 35.
27. Harja- ja pintslikauplus Rudolf K u h i, Tallinn, Suur-Karja 14.
28. Anna K u u s k, Tallinn, Kivimurru 16, lihakauplus.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

1. L. A s t r e m, Tallinn, Suur-Roosikrantsi 19—1, juhuslike asjade kauplus.
2. Ida A u a, Olustvere v., talurahvakauplus.
3. Linda B a c h, Harku v., Mäeküla, õllepood.
4. Valmisriietekauplus „TUGEVI“, M. B a s k i n, Tallinn, Harju 39.
5. K.-m. B. B e s p r o s v a n n y ja Ko., Tallinn, Estonia teatrimaja 9 ja 10, riidekauplus.
6. David B i r i n, Pärnu, Jänesselja 15, toornahkade- ja kaltsudekauplus.
7. Martin B l a u h u t, saapakauplus „Narva sääresaapa ladu“, Tartu, Poe 9.
8. Eveline B u s c h m a n n, Tartu, Fortuna 14, vorstitööstus.
9. Kristine D a n i l o v, Tallinn, Turukaubamaja 38, lihakauplus.
10. Percy D e t t l o f f, Tallinn, Pikk 33, elektrotehnika-kontor.
11. Saara G a v e n d o, Tallinn, Kuninga 4, rohukauplus.
12. Ilse G i l d e m a n, Tallinn, Kivimurru 3, toiduainetekauplus.
13. Husein G u b e i d u l l i n, Tallinn, Väike-Karja 1, pitsikauplus.
14. Ervin H a g e m a n n, Nõmme, Nurme 63, toiduainete- ja piimakauplus.
15. Ida H a h o, Tallinn, Kaupmehe 11-a, toiduainetekauplus.
16. Söögisaal-kohvik „KODU“ L. H a m m, Tallinn, Raekojaplats 6.
17. Anna H a n s e n, Tallinn, Väike-Pärnu mnt. 29, pudu- ja paberikauplus.
18. Tsooru savitööstus Gustav H e r s o v, Tsooru vald.
19. Marta H ü t t i m ä e, Tallinn, Narva mnt. 26, moeäri.
20. Juuli K a l j u o r g, Tallinn, Rohu 24, toiduainetekauplus.
29. Otto L a u r b e r g, Roela v., jahuveski.
30. Katarina L a n g e, Tallinn, Uus-Kalamaja 9, pudu- ja kivinõudekauplus.
31. Karl L e i l o p, Kilingi-Nõmme, Pärnu 34, talurahvatarvete-kauplus.
32. Amanda L i i d l e i n, Pärnu, Kalamche, 5, toiduainetekauplus.
33. Marie L i n n o, Tartu, Võru 16, toiduainete- ja piimakauplus.
34. Bruno L u c h s i n g e r & Co., Tallinn, Raua 21, toormaterjalide esindus tekstiilvabrikute jaoks ja tekstiilvabrikute esindus.
35. Kristiine L u m i, Tallinn, Juurdeveo 14, toiduainetekauplus.
36. Richard M a r k u s, Kuressaare, Vabaduseplats 1, sega- ja koloniaalkauplus.
37. Kristov M a t s o, Tallinn, Väike-Pääsukese 1—30, toiduainete- ja piimakauplus.
38. August M i i l, Pärnu, Pikk 3, toiduainete-kauplus.
39. Oskar M ö i s t l i k, Tallinn, Suur-Karja 19, mööbliäri.
40. F. M ü h l h a u p t & Ko., Tallinn, Vene 1 — 15-a., arsti- ja kirurgitarvetemüük.
41. Johannes N e s t r a, Tartu, Tiigi 82, toiduainetekauplus.
42. J. P a a b e r, siguri- ja kohvipraadimistööstus, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 55.
43. Artur P a u, Viljandi, Pikk 12, toiduainete-kauplus.
44. Maria P e r t, Tallinn, Vana-Posti 2, mütsiäri.
45. Otto P e t e r s e l l, Tallinn, Jõe 15, toiduainetekauplus.
46. Elfriede P f l u g, Tartu, Narva 94, toiduainetekauplus.
47. Anna P r o o s o, Tallinn, Kristiine 6, toiduainetekauplus.
48. Alide P ä r n a k, Tallinn, Puuvilja 12, leivatööstus.

49. Pärnumaa Autojuhtide ja Motoristide Selts, Pärnu, Malmö 12, cinelaud.
50. Alfred Raja, Tallinn, Jakobsoni 26, lihakauplus.
51. Juhan Rikand, Tartu, Turu 83, toiduainetekauplus.
52. Ida Roman, Tallinn, Graniidi 32, toiduainetekauplus.
53. Pauline Rosenberg, Tallinn, Veizenbergi 20, toiduainetekauplus õlle müügiga.
54. Gerda Rosing, Tallinn, Väike-Tartu mnt. 1, lihakauplus.
55. Marie Runthal, Valga, Kesk 22, kohvik.
56. Emilie Saulin, Kärla v., segakauplus.
57. Hindrik Schellbach, Rakvere, Tallinna 7, kirjutusmaterjalikauplus, ja Tallinn, Väike-Juhkentali 8, lihakauplus.
58. Rudolf Scene, Rakvere, Tallinna 12, mööblikauplus.
59. Ludmilla Sepp, Tallinn, Israeli 21, toiduainetekauplus.
60. Jüri Siim, Tuhala v., tuule-jahuveski.
61. Julie Sipsaka, Narva, Posti 65 ja Pacmurru 2, pagariäri ja -tööstus.
62. „Radio-Service“ Victor Spessa, Tallinn, Hobuse 10, elektri-, raadio- ja kaaludeäri.
63. Eugenie Spitel, Tallinn, Gonsiori 19, toiduainetekauplus.
64. Jaan Sööder, Tallinn, Harju 32, mööbliäri.
65. Moeäri „Smart“ E. Tamberg, Tallinn, Kullasepa 3.
66. Jaan Tamtik, Pärnu, Vingi 15, toiduainetekauplus.
67. Siina Tomberg, Pärnu, Väike-Sepa 3, toiduainetekauplus.
68. Ed. Trei, söögikeller „Silvi“, Tallinn, Viru 6.
69. Alma Uus, Tartu, Aia 47, toiduainetekauplus.
70. Marta Valdmann, Rakvere, Rägavere tee 30, toiduainetekauplus.
71. Otto Valk, Albu v., Kuriso as., tuuleveski.
72. August Veltmann, Pärnu, Rääma 5, pagaritööstus ja -äri.
73. Marie Virbelauer, Viljandi, Lossi 17, valmisriietekauplus.
74. Aleksander Vitsut, Tallinn, Endla 45, lihakauplus.
75. Rosalie Ölle, Tallinn, Järve 10, lihakauplus.
76. Alide Zirk, Tartu, Kesk 27, toiduainetekauplus.
77. Segakauplus „Tempo“ K. Zur-Mühlen, Tallinn, Lai 33,

Jaauarikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. „Laste Moeilm“ E. Aavik & Ko, Tartu, Suurturg 3, laste valmisriieteäri, täisühing, täisosanikud Elly Aavik ja Hedvig Möllerson, osakapital Kr. 3.500.—.
2. Olga Adamson, Tartu, Võru 65, toidu- ja tarbeainetekauplus.
3. Waldtraut Ahlmann, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 27, rohu- ja värvikauplus.
4. Julie Ambos, Järva-Jaani, segakauplus.
5. Wolfgang Andreal, Tartu, Vaksali 19, kütte- ja ehitusmaterjalide ladu.
6. Kino „Skala“ Georg Dehn, Rakvere, Pikk 16.
7. Maria Espar, Tallinn, Vaksali pst. 18, põletispuude müük.
8. Paul Espenberg, Haapsalu, Posti 13, leiva- ja toiduainetekauplus.
9. Jõri Everhaus, Narva, Joala 4, lihakauplus.
10. Isolatsioonitööstus „Texit“ Anatole Favre, Tallinn, Vana-Sadama 11.
11. Alide Hammer, Tallinn, Laadaplats 28, kiviõudekauplus.
12. Johannes Heidmets, Albu v., Kuriso as., jahuveski.
13. Elfriede Heinberk, Tallinn, Paldiski mnt. 42, pudukauplus.
14. Leonhard Hofmann, Tallinn, Dunkri 2, bürootarveteäri; prokurist Arnold Kroon.
15. Joosep Holst, Pala v., toiduainetekauplus.
16. Liisa Hutberg, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. ja Pioneeri tän. nurgal, toiduainetekauplus.
17. Heinrich Jaanits, Tallinn, Niine 1, toiduainete- ja piimakauplus.
18. Richard Jakobson, Narva, Kreenholm 9, toiduainetekauplus.
19. Elisabeth Jansen, Tallinn, Tehnika 7, toiduainete- ja piimakauplus.
20. Moeäri „Smart“ Anette Juse, Tallinn, Kullasepa 3.
21. Minna Jürginfeldt, Tallinn, Köleri 21, lihakauplus.
22. August Jürgenson, Kuremaa v., viina- ja õllekauplus.
23. Emilie Jürgenson, Tallinn, Suur-Pärnu mnt. 2, pudukauplus.
24. Abram Judeikin, Tartu, Suurturg 8, hambaarstimise materjalide ladu.
25. Voldemar Kaasik, Narva, Linda 25, toiduainetekauplus.

26. Marie-Rosalie Kaschan, Tallinn, Kopli 18, soõgisaal.
27. Filmikontor „Domino-Film“ Alide Kenn, Tallinn, Valli 4—2.
28. Erna Kerdo, Tartu, Kaubahoov 35, saapakauplus.
29. Kinnisvarade kasutamise osaiühisus „Kinnisvara“, Tallinn, Suur-Karja 20, juhanuse liikmed Eduard Kasvandik, Felix Nürmann, Ralf Kalla. Põhikapital Kr. 50 000.—.
30. Mihkel Klaas, Kalvi v., Rannu k., segakauplus.
31. Nelly Kondor, Tallinn, Kristiine 6, toiduainetekauplus.
32. Elvine Koppel, Tartu, Narva 80, kirjutusmaterjaalikauplus.
33. Ella Krieger, Viljandi, Jakobsoni 22, toiduainetekauplus.
34. Jaan Kukli, Tartu, Fortuna 14, vanarauakauplus.
35. Karl Kuldkopp, Viljandi, Lembitu pst. 8, toiduainetekauplus.
36. Juhan Kuusik, Püssi v., Lüganuse k., vesiveski.
37. Rosalinde Kõima, Tallinn, Sauna 1, toiduainetekauplus.
38. Büroo „Transport“, dipl. keem. tehn. Ilmar Köstner, Tallinn, Vase 7—5, kaubandusbüroo.
39. Eduard Künamägi, Väinjärve v., Koeru al., pagaritööstus.
40. Anna Leesik, Aakre v., segakauplus.
41. Juuli Leilop, Kilingi-Nõmme, Pärnu 34, talurahvatarvete-kauplus.
42. Emilie Lellep, Tallinn, Maakri 6, pudukauplus.
43. Maria Lepner, Tallinn, Tehnika 9, toiduainete- ja piimakauplus.
44. Linda Lepp, Pärnu, Karuselli 24, toiduainetekauplus.
45. Jaan Leppund, Elva al., lihakauplus.
46. August Liiv, restoraan „Odessa“, Tartu, Kauba 7.
47. Helene Loskit, Tartu, Kalaturu 3, pruugitud asjade ostu- ja müügiäri.
48. Osvald Lukk, Tartu, Linda 15, toiduainete- ja piimakauplus.
49. Irene Lüdig, Pärnu, Pühavaimu 15, liha- ja vorstikauplus.
50. Peter Markus, Petseri, Turuplats 7, kontor Tartu 5, linaseemned, teravili ja teised põllu- ja aiasaadused; põllutöömasinad, põlluramm, seemned.
51. Anna Mikson, Tartu, Võru 69, toiduainetekauplus.
52. Johan Milistfer, mehhaaniline mööbli- ja ehitustööstus, Viljandi, Vaksali 2.
53. August Murak, Luke v., vesiveski.
54. Karl Mäekala, Kastre-Võnnu v., talurahvatarvete-kauplus.
55. Liisa Männik, Tartu, Peetri 18, toiduainetekauplus.
56. Aleksander Mölder, Petseri, Riia 31, koloniaalkauplus.
57. Alide Nigul, Tallinn, Terase 13, toiduainetekauplus.
58. Leena Niin, Tallinn, Järve 10, liha-kauplus.
59. Elfriede Obet, Pangodi v., talurahvatarvete-kauplus.
60. Hilda Odenberg, Tallinn, Heeringa 25, lihakauplus.
61. Ernst Oinas, Tallinn, Heina 25, toiduainetekauplus.
62. Walter Paas, majandustarvete-kauplus „Majandus“, Tallinn, Narva mnt. 21.
63. Arthur Pakhof, Tõstamaa v., villaketramise ja jahuveski.
64. Gustav Parmakov, Tartu, Raekoja 22, toiduainete- ja pudukauplus.
65. Anton Pedasaar, Petseri, Riia 63, koloniaalkauplus.
66. Moe- ja pudukauplus „Moela“ Marie Pehme, Pärnu, Rütli 27.
67. Voldemar Piir, Kuremaa v., koloniaalkauplus.
68. Elisaveta Pill, Tallinn, Veizenbergi 4, lihakauplus.
69. Katarina Pisa, Narva, VII Peetri 45, toiduainetekauplus.
70. Mery Preimann, Tartu, Narva 80, toiduainetekauplus.
71. Aleksander Puusepp, Tori v., jahuveski.
72. Harry Puusepp, Tallinn, Oskari 3, toiduainetekauplus.
73. Ado Päiel, Tarvastu-Mustla al., toiduainete- ja vorstikauplus.
74. Akulina Pärk, Tallinn, Sõja 11-c, toiduainete- ja piimakauplus.
75. Anna Pärn, Tallinn, Suur-Ameerika 35, toiduainete- ja piimakauplus.
76. Kustav Pärtelpoeg, Tartu, Väike-Viljandi 12, toiduainetekauplus.
77. Jaak Püks, Pärnu, Pikk 3, toiduainetekauplus.
78. Martin Raba, Viljandi, Tartu 10, söögi-maja.
79. Alide Reinmann, Tallinn, Kesk-Kalamaja 2, toiduainetekauplus.

80. Georg Reshkin, Narva v., Venküla, segakauplus.
81. Oskar Rihma, Tartu, Fortuna 16, vanarauakauplus.
82. Aleksander Riik, Irboska v., Broda k., vesiveski.
83. Restoraan „Kodu“ Karl Riik, Võru, Vabaduse 10.
84. Marie Riismann, Pärnu, õuna 8-a, toiduainetekauplus.
85. Karl Rosenberg, Tartu, Narva 14, auto-mehhaanika- ja lukusepatöökoda.
86. Meta Sakarias, pitsi- ja paelakudumistööstus, Tartu, Kastani 53.
87. Otto Sarapuu, Laius-Tähhvere v., teemaja.
88. August Savi, Tartu, Roos 29, toiduainetekauplus.
89. Aksel Sentka, Kastre-Võnnu v., tuuleveski.
90. August Siigur, Tallinn, Luise 13, toiduainete- ja piimakauplus.
91. Johannes Sipsaka, pagariäri, Narva, Posti 65.
92. Nadežda Smorodin, Pärnu, Riia 60, toiduainete- ja puuviljakauplus.
93. Albert Sniker, Irboska v., vesiveski.
94. Aleksander Sprenk-Läte, Tartu, Rüütli 25, klaveriladu ja muusikariistadeäri ja Tartu, Aia 65, klaveritööstus.
95. Adolf Sula, Tartu, Narva 135, toiduainetekauplus.
96. S. ja I. Taich, Rakvere, Vaksali 22, toorna- ja vanarauakauplus, täisühing, täisosanikud Salman Taich ja Isak Taich; osakapital Kr. 1.000.—
97. Jaan Tamberg, Ambla v., Jäneda, segakauplus.
98. Alma Tamm, Vana-Vändra v., talurahvatarvete-kauplus.
99. Voldemar Tanvald, Tallinn, Kalevi 28, toiduainete- ja piimakauplus.
100. Helene Thalheim, Tallinn, Kullasepa 3, piimakauplus.
101. Johannes Tiidor, Härjanurme v., toiduainetekauplus.
102. P. Tikenberg & Ko, Tallinn, Liivalaia 25, lihasaaduste ümbertöötamine ja vorstide valmistamine; täisühing, täisosanikud Erna Tikenberg ja Priidik Tikenberg, osakapital Kr. 1.000.—
103. Riidevärvitööstus „Säde“ Jaan Tischler, Tallinn, Estonia pst. 25, riide värvi pakkimistööstus; prokurist Ferdinand Tischler.
104. Anna Tomson, Pärnu, Väike-Kuke 19, toiduainetekauplus.
105. Hotel „Central“ Jutta Toots, Pärnu, Martna 6.
106. Lovisa Treiberg, Rikholdi v., Ölbiku k., talurahvatarvete-kauplus.
107. Rosalie Tõnisson, Viljandi, Tartu 46, toiduainetekauplus.
108. Albert Tõnson, Vana-Tänassilma v., segakauplus.
109. Filmikontor „Super-Film“ Joosep Ulmann, Tallinn, Narva mnt. 10; prokurist Mark Schenderov.
110. Elsa Vassiljev, Tallinn, Suur-Ameerika 25, pudukauplus.
111. Johannes Veissberg, Tallinn, Liivalaia 44, toiduainetekauplus.
112. Elmar Viilup, metsatööstus, Aimla metskond.
113. Minna Viita, Pärnu, Possieti 13, toiduainetekauplus.
114. Hans Vimb, Nõmme, Raudtee 115, toiduainetekauplus.
115. Heinrich Wundermann, Tallinn, Paldiski mnt. 16, rauakauplus.

Registreeritud muudatused:

1. Heinrich Aednik'u toiduainete- ja piimakauplus (varem koloniaalkauplus) asetseb Tartus, Riia 30 (varem Kastani 121).
2. Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise Vabrik Aktiaselts, Tallinn, piiratud prokuura volikiri on antud Harry Luchsinger'ile, Hugo Aruküla'le ja Maksimilian Landeseni'le.
3. Trofim Bokovnev ja Helene Rakova, keemia-laboratoorium „Arbo“ asetseb Tartus, Lodja 19 (varem Kompanii 8).
4. Miili Danilovi toiduainetekauplus asetseb Rakveres, Tallinna 62 (varem Vaksali 16).
5. Rudolf Danilov jätkab äritegevust, avades Rakveres, Tallinna 62, pagariäri.
6. Ado Erit on lõpetanud Tallinnas, Endla 73, asetsenud toiduainetekaupluse, peab edasi koloniaalkauplust Tallinnas, Uus-Kalamaja 9-b.
7. Ernst Feldt, päevapildi-tarbeasjadekauplus asetseb Tallinnas, Vanaturg 6 (varem Viru 2); prokuura on antud Gerda Feldt'ile.
8. Eesti Nööbitööstus „Merkuur“ Isak Fürst, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 69, ettevõtte tegevust jätkab täisühing, kus täisosanikeks on Abram Fürst ja Isak Fürst, osakapital Kr. 2.000.—. Firma nimetus on „Eesti Nööbitööstus „Merkuur“ Vennad A. & I. Fürst“.

9. Emma Gutmann jätkab äritegevust, avades Tartus, Tiigi 41, toiduainetekaupluse.
10. Andres Huik, Elva, Tartu mnt. 6 asetsenud lihakaupluse asemel on avanud toiduainetekaupluse.
11. Paul Janter on lõpetanud Tallinnas, Kesk-Kalamaja 2, asetsenud toiduainetekaupluse ja on avanud samasuguse kaupluse Tallinnas, Vabriku 20.
12. Anna Kand jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Valgevase 8, toiduainete- ja piimakaupluse.
13. August Karu jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Vilmsi 43-b, lihakaupluse.
14. A. Kask ja Ko, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 75, kaalutööstus, äripidaja Ber Katsev on surma läbi lahkunud, ettevõtte tegevust jätkab ainuisikliku äripidajana tema lesk Shenny Katsev.
15. Rein Kauri pagariäri ja -tööstus asetseb Valgas, Vabaduse 36 (varem Vabaduse 7).
16. Amilde Kersi segakauplus Piirsalu vallas, Kabeli külas (varem Peningi vallas).
17. Aleksander Kreili vilditööstus asetseb Tartus, Raekoja 20 (varem Raekoja 36) ja jalaõudekauplus Tartus, Kaubahoov 37 (varem Raekoja 10).
18. Elfriede Kruhberg on lõpetanud Tallinnas, Müürivahe 9, asetsenud laste jalaõude kaupluse ning on avanud samas jalaõudetööstuse firma all „Oršova“ jalaõud E. Kruhbergi.
19. Kristjan Kuusik on lõpetanud Pärnus, Rüütli 53, asetsenud toiduainetekaupluse ja peab Pärnus, Jänesselja 19, pagariäri.
20. Anna Künnapas on avanud Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 200, lihakaupluse ja peab edasi samas ka toiduainetekauplust.
21. Ferdinand Leinfeldt'i vorsti- ja piimakauplus asetseb Narvas, Joala 9 (varem Suur 23).
22. Alma Lember jätkab äritegevust, avades Paines, Turuplats 10, toiduainetekaupluse.
23. Mihkel Lemberg jätkab äritegevust, avades Pärnus, Riia 66, toiduainetekaupluse.
24. Samuel Liebermann jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Rauda 21—5, agentuur-ettevõtte.
25. Salmeline on lõpetanud Tallinnas, Laadaplats 28, asetsenud kööginõudekaupluse, peab edasi pudukauplust Tallinnas, Paldiski mnt. 15.
26. Tevje Lipavsky on lõpetanud Nõmmel, Suur-Pärnu mnt. 147, asetsenud lihakaupluse. Peab edasi Tallinnas, linna tapamajas, asetsevat elusloomade ja liha ostu- ja müügiäri. Firma asukohaks on Tallinn, Hermanni 14—6.
27. Jakob Nagelson jätkab äritegevust, avades Kastre-Võnnu vallas toiduainetekaupluse.
28. Liisa Nilgo jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Kõie 1-b, toiduainete- ja piimakaupluse.
29. Jakob Nischnikov'i tee- ja maitseainete-pakkimise ettevõtte asetseb Tallinnas, Väike-Roosikrantsi 1 (varem Uus 7—5).
30. Minna Noppi toiduainete- ja piimakauplus asetseb Tartus, Raekoja 85 (varem Roosi 19).
31. Johannes Odenberg'i lihakauplus asetseb Tallinnas, Lutri 12 (varem Heeringa 25).
32. Marie Onno on lõpetanud Emmaste vallas asetsenud pagaritööstuse, peab edasi samas vallas asetsevat segakauplust ning jahuja saeveskit.
33. Aurelie Otsmann on lõpetanud Tartus, Tähe 63, asetsenud kondiitri- ja pagariäri ja pagaritöökoja; avanud samasugused ettevõtted Tallinnas, Lembitu 7.
34. E. Peterson & P. Espenberg, Haapsalu, Suur-Karja 16, riide-, pudu-, valmisriiete- ja saapaäri, täisühing. Lahkunud täisosanik Paul Espenberg. Elisabeth Peterson jätkab tegevust ainuisikliku äripidajana Haapsalus, Posti 13, segakauplus, firma all „E. Peterson“.
35. Maksujõuetuks tunnistatud O.-Ü. „Phönix“ konkursivalitsusse kuuluvad: esimees vann. adv. Johan George, liikmed vann. adv. Nikolai Teiss ja Valter Ever. Konkursivalitsuse asukohaks on Tallinn, Vene 11—16.
36. Alide Piirat lõpetas Tallinnas, Liivalaia 44, asetsenud toiduainetekaupluse ja on avanud samasuguse kaupluse Tallinnas, Magasini 3-b.
37. August Pill on lõpetanud Tallinnas, Vilmsi 29-c, asetsenud lihakaupluse, peab edasi samasugust kauplust Tallinnas, Koivula 24.
38. „Ploompuu“, Tallinn, Nunne 11, tapeedi-, paber-, kirjutusmaterjaali- ja raamatukauplus; täisühing on lõpetanud tegevuse ja ettevõtte tegevust jätkab Jakob Ploompuu ainuisikliku äripidajana.

39. Leena Riis jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Laulupeo 7, pudukaupluse.
40. Anna Rosenberg'i, kes peab Tallinnas, Vana-Viru 6, kübaraäri, perekonnanimeks on abielludes Raielo ning ühes seega firma nimetuseks „A. Raielo“.
41. A.-S. Schilling & Volkmar, Tallinn, Lai 38, on asunud likvideerimisele; likvideerimiskomisjoni liikmeiks on valitud Arvid Nottbeck, Dittmar Schilling ja Olga Arzybashev.
42. Laboratoorium „Leo“ S. Schneider & Ko asetseb Tallinnas, Suur-Tatari 1 (varem V.-Roosikrantsi 3).
43. Riina Seemann'i toiduainetekauplus asetseb Pärnus, Suur-Kuke 1 (varem Tallinna-Posti 74).
44. Eduard Sei jätkab äritegevust, avades Tartus, Maarjamõisa 24, kohvik-söögisaali firma all „Eduard Sei, kohvik-söögisaal „Veroonika““.
45. Tubakatööstuse aktsiaselts „Sirena“, Tallinn, lahkunud on juhatuse liige Juhan Kukk. Prokuura on antud Gottlieb Berendsen'ile.
46. „V. Smirnov & E. Grossmann“, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 17, segakauplus, lahkunud on täisosanik Ernst Grossmann, ettevõtte tegevust jätkab ainuisikliku äripidajana Moritz Treumann firma all „M. Treumann“. Ettevõtte äriala on koloniaalkauplus.
47. Alide Sommer jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Tulbi 3, toiduainete- ja piimakaupluse.
48. Tehnikakontor insener E. Säck asetseb Tallinnas, Kentmanni 5—5 (varem Kuninga 3).
49. Tallinna Ühine Ekspreside Selts, Tallinn, Pikk 28—3, lahkunud on juhatuse liige Otto Kasemets. Uueks juhatuse liikmeks on valitud Jaan Tummelaht.
50. Aktsiaselts „Reinhold Tofer“, Tallinn, Vana-Posti 8, kustunud on Konstantin Reintam'i prokuura.
51. Amalie Tomander on avanud Kiiu vallas, Valkla as., toiduainetekaupluse, peab edasi samas vallas, Salmisto külas, asetsevat segakauplust.
52. Anna Treier on avanud Tallinnas, Vilmsi 23—1, kudumistööstuse, samas asetsevat pesutööstust peab edasi.
53. Adolf Turba jätkab äritegevust, avades Tallinnas, Uus 7, maalri- ja nukutööstuse.
54. Jaan Turner'i, Tallinn, Paldiski mnt. 2, firma nimetuseks on „Majandustarvetekauplus J. Turner“ (varem „Talurahvakauplus J. Turner“).
55. M. Urbani & Ko, valgustusabinõude import ja toiduainete eksport, asetseb Tallinnas, Rataskaevu 22—1 (varem Pikk 41).
56. Aleksander Voronkin'i toiduainetekauplus asetseb Nõmmel, Nurme 63 (varem Nõmmel, Pikk 137).
57. „Uudne Mööbel“ Wunderlich ja Martinson, Tallinn, Viru 16—2, täisühing, täisosanikuna on juure tulnud Erich Birk, firma nimetus on muudetud järgmiselt: „Elamute sisustamise ateljee „Uudne Mööbel“ Birk, Martinson & Wunderlich“. Osakapital Kr. 6000.—.
58. Voldemar Vungi on lõpetanud Otepää alevis asetsenud kosmeetika- ja värvikaupluse, peab edasi segakauplust Laura alevikus.
59. Marta Zimmermann'i toiduainete- ja piimakauplus asetseb Tallinnas, Tulika 1 (varem Paldiski mnt. 11).

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Oskar Alt, Tallinn, Tondi 19, tubakasaaduste engros-müük.
- Jette Ant, Tallinn, Suur-Roosikrantsi 16 ja Harju 39, müsitööstus ja mütsikauplus.
- Kino „Forum“ Georg Dehn, Tallinn, Narva mnt. 18.
- Rudolf Heindok, Tallinn, Järve 3, toiduainetekauplus.
- Auguste Erlemann, Tartu, Tiigi 41, toiduainetekauplus.
- Johannes Ernesaks, Peningi v., toiduainetekauplus ja jahuveski.
- Johannes Goldmann, Saku jaam, einelaud.
- Helene Jürgens, Narva, Posti 65, manguasjade- ja kirjutusmaterjalikauplus.
- „Textil“ Jeremias Kahn, Tallinn, Vene-turg 1/4.
- Paul Kallikorm, Püssi v., vesiveski.
- Gustav Karing, Tallinn, Vaksali pst. 18, põletispuudeladu.
- Leida Kartau, Pärnu, Põhja 7, toiduainetekauplus.
- Alma Kask, Pärnu, Väike-Kuke 19, toiduainetekauplus.
- Marta Kehm, Lihula v., talurahvatarvetekauplus.
- Hans Kingu, kiirpressimistööstus „Memphis“, Tartu, Suurturg 3.
- August Klaos, Tartu, Raekoja 38, toiduainetekauplus.
- Karl Kobin, Narva, Vaivara 7, toiduainetekauplus.

18. Bernhard Kokk, Tallinn, Tehnika 7, toiduainetekauplus.
19. Margarete Klaus, Võru, Kreutzwaldi 19-a, puusärgiari.
20. Jenny Koppel, Tallinn, Sauna 1, toiduainetekauplus.
21. Leonidas Krieger, Viljandi, Jakobsoni 22, toiduainetekauplus.
22. Elfriede Kutti-Künamägi, Väinjärve v., Koeru al., pagariäri.
23. Emilie Laas, Tartu, Lepiku 8, toiduainetekauplus.
24. A. Laos ja Th. Brandt, stantsimise- ja mehaanikatööstus, Tartu, Lutsu 20.
25. Saul Levin, Pärnu, Rüütli 27, moe- ja saapakauplus.
26. Tevje Lipavsky, Tallinn, Viru 13, pudukauplus.
27. Amalie Loskit, Tartu, Kalaturu 3, pruugitud asjade kauplus.
28. Rosalie Luppe, Tallinn, Pikk 15, kübaraäri.
29. Gustav Lääs, Tallinn, Graniidi 14, toiduainete- ja piimakauplus.
30. Gerda Mahkvei, Võsu, segakauplus.
31. Froma Mandelkorn, Pärnu, Vee 3, pudu- ja vanade asjade kauplus.
32. Jüri Meerbach, Tallinn, Suur-Ameerika 35, toiduainetekauplus.
33. Karl Mikko, Tallinn, Heeringa 6-a, lihakauplus.
34. Karl Mõttus, Narva, Linda 25, toiduainetekauplus.
35. Jakob Mühlmann, Pärnu, Riia 52, toiduainetekauplus.
36. Elise-Sophie Nortmann, Tallinn, Jaani 7, kohtu einelaud ja Tallinn, Uus-Kalamaja 24-a, pesukoda.
37. Alexandra Nyländer, rohu- ja värvikauplus, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 27.
38. Alide Oinas, Tallinn, Heina 25, toiduainetekauplus.
39. August Ottan, Ahja v., talurahvatarvetekauplus ühes õllemüügiga.
40. Herbert Paalman, Tallinn, Valgevase 8, toiduainetekauplus.
41. Julius Pakhof, Tõstamaa v., villaketramise ja vesi-jahuveski.
42. August Peenema, Püssi v., toiduainetekauplus.
43. M. Peterson, Asuküla v., jahuveski.
44. „Martin Peterson“, Haapsalu, Karja 27, segakauplus, ainuisiklik äripidaja Juuli Ventsli.
45. Pflug & Krantz, Tallinn, Suur-Tartu mnt. 65, tehnikabüroo ja masinaehituse-töökoda.
46. Elvine Piiirat, Tallinn, Magasini 3-b, toiduainetekauplus.
47. Emilie Protz, Tallinn, Kullasepa 3, piimakauplus.
48. Anna Pärtelpoeg, Tartu, Väike-Viljandi 12, toiduainetekauplus.
49. Hans Püss, Tallinn, Terasa 13, toiduainetekauplus.
50. Natalie Reek, Tallinn, Võrgu 3-a, toiduainetekauplus.
51. Alfred Reiner, Tallinn, Oskari 3, toiduainetekauplus.
52. Miina Rotmann, Erra v., segakauplus.
53. Alide Ratschinski, Tallinn, Suur-Ameerika 25, pudukauplus.
54. Anna Scheffer, Tallinn, Tehnika 9, toiduainetekauplus.
55. Arved Schütz, Võru, Tartu 11-b, riidekauplus.
56. Liisa Sieder, Tallinn, Tulbi 5, toiduainete- ja piimakauplus.
57. Ann Sollmann, Vana-Tänassilma, segakauplus.
58. Liisa Soomann, Tallinn, Jakobsoni 45, pruugitud asjade kauplus.
59. Jaan Stiim, Tartu, Mäe 41, toiduainete- ja piimakauplus.
60. Valter Subka, Tallinn, Sõja 11-c, toiduainete- ja piimakauplus.
61. Peisach Taich, Rakvere, Vaksali 22, toornaha- ja vanarauakauplus.
62. „P. Tikenberg“, Tallinn, Liivalaia 25, vorsttööstus, ainuisiklik äripidaja Vassilissa Tikenberg.
63. Riidevärvitööstus „Säde“ E. Tischler, Tallinn, Estonia pst. 25.
64. Marie Toiker, Nõmme, Suur-Pärnu mnt. ja Pioneeri tän. nurgal, toiduainetekiosk.
65. Johan Tutt, Tallinn, Järve 10, lihakauplus.
66. Ernst Tõnisson, Viljandi, Tartu 46, toiduainetekauplus.
67. Jüri Uueni, Paasvere v., vesiveski.
68. Hilda Wagenheim, Rae v., Lagedi as., koloniaalkauplus.
69. Timofei Vassiljev, Kiiu v., Valkla as., toiduainetekauplus.
70. Anna Vinnal, Viljandi, Jakobsoni 28, toiduainetekauplus.
71. Meta Väli, Tallinn, Kanarbiku 12, puuhoov.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Abmann, August ja Kelter, Meta	5. I 34.	R. T. lisa nr. 7 26. I 34.	Läänemaal Martna v.
Remmelg, Hermann ja Saar, Ella	29. XII 33.	R. T. lisa nr. 8 30. I 34	Tallinn, Rütli 4 " Öle 36
Saarela, Oskar Juhani p. ja Vöörtmann, Marie	5. I 24.	"	Tallinnas, Vaksali pst. 8
Busch, Herman ja abik. Leontine, Jakobi t.	8. XII 33.	"	Keila alev
Poomann, Aleksander ja abik. Magda Karli t.	13. XII 33.	"	Tartus, Herne 38, k. 1 Tartumaal, Pangodi v.
Mitt, Hendrik Peetri p. ja abik. Marie Hansu t.	28. X 33.	"	Antslas, Veski t. 22
Kim, Richard ja Ploom, Alvine-Rosalie	24. XI 33.	"	Tartus, Riia 14 Tartus, Karlova 99
Eitelberg, Hanno ja Mirwitz, Gertrud Leo t.	13. XII 33.	"	Tartus, Raekoja nr. 6 " Promenaadi nr. 6
Austa, Jaan Ado p. ja abik. Klaara-Elisabeth, Reinu t.	13. XII 33.	"	Kodijärve v.
Tults, Andres Mihkli p. ja abik. Vilma Karli t.	21. I 33.	R. T. lisa nr. 9 2. II 34.	Olustvere mõis
Maasepp, Jaan Jaagu p. ja abik. Kadri Jaagu t.	30. XII 33.	"	Viljandimaal, Vana-Võidu v.
Brodsky, Miron ja abik. Ella (Elke), sünd. Klompus	25. I 33.	R. T. lisa nr. 10 6. II 34.	Tallinnas, Uus uul. 24

EESTI PANGA NÄDALA-ARUANNE

Aktiva

31. jaanuaril 1934. a.

Passiva

1. Kattevara:		1. Põhikapital	5.000.000.—
kuldrahas ja -kangides	20.135.123.30	2. Tagavarakapital	1.958.847.27
välisraha	3.044.967.21	3. Jooksvad kohustused:	
2. Vahetusraha	1.795.783.13	a) pangatähed liikvel	31.547.603.—
3. Sisevekslid:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	7.476.037.82	valitsuse	4.949.273,19
põllumajandusl.	1.309.970.58	pankade	6.381.461.99
metsatööstusl.	12.949.73	teised	2.713.427.27
4. Laenud:	8.798.958.13	4. Muud passivad	14.044.162.45
valitsusele	3.000.000.—		3.664.253.14
teistele*)	7.899.050.08		
5. Kinnis- ja vallasvara	2.250.362.06		
6. Muud aktivad	9.790.621.95		
	56.214.865.86		56.214.865.86

Kattevara vahetuse jooksvate kohustustega: 50,84%.

*) Selles summas vab. val. poolt garanteeritud laene Kr. 3.674.795.21.

JUHATUS

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Notari asukoha üleviimine Suure-Jaanist Võhma pole otsustarbekohane.

Kohtu- ja siseministri määrusega kaotati möödunud aasta lõpul Suure-Jaani alevis notari koht ja avati säärane uuesti Võhmas. See kohtu- ja siseministri määrus tekitas Suure-Jaani alevi ning ümbruskonna kaupmeeste hulgas põhjendatud rahulolematust, kuna Suure-Jaani alev on keskuseks endisele Suure-Jaani kihelkonnale ja tema piirkonda kuulub terve rida valdu nagu Vastemõisa, Olustvere, Sürgavere, Taevere ja Kabala, kus asetseb üle 50 mitmesuguse kaupluse ja palju teisi asutusi ning isikuid, kes alalõpmata vajavad notarit. Pealeselle asub Suure-Jaani alevikus rahukohtunik, töötab kolm advokaati ja ühispank, samuti nagu 5—6 km kaugusel Olustvereski. Kõik need ettevõtted ja asutused vajavad oma tegevuses notarit. Kui aga notar viiakse üle Võhma alevikku, siis ei oleks notari asukoht mitte nimetatud piirkonna tsentrumis, vaid serval ja teeniks vaid piiratud arvu tarvitajaid Võhma alevikust ning Kõo vallast.

Teatavasti asetseb Viljandi linn Suure-Jaani alevikust ümarguselt 20 km kaugel, kuna Võhma kaugus Viljandist on 15 km. Seetõttu on Suure-Jaani alevi ja ümbruse kaupmeestel, rahaasutustel ja kohtutegelastel Viljandisse notari juure käimine väga raskendatud, kuna Suure-Jaani alev ei asetse mitte raudtee ääres. Võhmast aga, kus peamine äritegevus on koondatud raudtee jaama ümbrusse, on igal ajal kergem pääseda Viljandisse kui Suure-Jaanist. Ka pole Võhmas kohtuasutusi, mis vajaksid paratamatult notari olemasolu.

Kaubandus-tööstuskoja arvates oleks kõigiti otstarbekohane, kui notari asukoht jääks endisel Suure-Jaani alevikku. Kui aga Võhmas peaks olema tungiv vajadus notari järele, siis võiks sinna luua täiesti uus notari koht.

Ülaltoodud asjaolusid arvesse võttes pöörasid Suure-Jaani aleviku ja ümbruskonna kaupmehed palvega kohtu- ja siseministeeriumi poole, et notari koht Suure-Jaani jäetaks alles ja ka Kaubandus-tööstuskoda, kus Suure-Jaani kaupmeeste palve leiti olevat põhjendatud, esitas oma poolt märgukirja kohtu- ja siseministrile palvega, et Suure-Jaani kaupmeeste õigustatud soovile tuldaks vastu.

Võõrkeelte õpetamise küsimus ja Kaubandus-tööstuskoda.

Haridus- ja sotsiaalministeerium kisis Kaubandus-tööstuskoja arvamist võõrkeelte õpetamise küsimuses, kuna majandusringkonnale pole ükskõik, mil määral ja missuguseid võõrkeeli meie koolides õpetatakse. Kaubandus-tööstuskoja juhatus, jättes kõrvale üldpoliitilised ja puhtpedagoogilised kaalutlused, väljus võõrkeelte õpetamise küsimuses seisukoha võtmisel majanduspoliitilistest lähtekohtadest. Koda leiab, et majanduspoliitilisest seisukohast on esmajärgulise tähtsusega inglise keele oskus ja järgmine oma tähtsusest on saksa keel. Kuidas ja missuguses järjekorras sünnib koolides nende keelte õpetamine, selle küsimuse üle otsustagu pedagoogid, kuna koda ei loe ennast küllalt kompetentseks selle kohta oma otsust andma.

Ühtlasi loeb aga koda tähtsaks ka vene keele oskuse kaubanduslikus läbikäimises ja rahvamajanduses, kuna elame suure vene riigi külje all, ja osalt praegugi, kuid arvatavasti veel enam tulevikus, on meie majandustegelastel kokkupuuteid vene keele piirkonnaga. Vene keele mitteoskamine võiks meile saada takistuseks kaubanduslikus läbikäimises Venemaaga. Ka on vene keele oskus tähtis meie õigus- ja majandusteaduse üliõpilastele, mispärast tuleks meie keskkoolides luua võimalus ka vene keele õppimiseks.

Välisfirmad otsivad ühendust Eestiga.

Firma „SEMAT“, kelle aadress on 1, Rue de Ligne, Bruxelles, on huvitatud mitmesuguste eesti tööstuste ja eesti eksportsaaduste esindamise enda peale võtmisest Belgias. Asjast huvitatuid palume pöörduda otsekohe ülesantud aadressil.

Reklaami ja kaupade pakendite erinäitus ja võistlused.

Eeloleval sügisel Tallinnas korraldatava 9. Eesti näitus-messi puhul korraldatakse sellega ühenduses reklaami ja kaupade pakendite erinäitus ühes võistlustega auhindadele.

Sellest erinäitusest võivad osa võtta mitte ükski ärid või ettevõtted, vaid ka kunstnikud-graafikud mitmesuguste reklaam-müürilehtede,

kaubamärkide, pakendite jne. joonistustega, trükikojad, ajalehtede kuulutuste ladujad, vaateakende ehk vitriinide dekoraatorid, reklaambürood jne.

Hindajaiks kutsutakse paremad eriteadlased ja asjatundjad reklaami ja kaupade pakkimise viiside aladelt.

Kaupade vahetus Eesti ja N. Vene vahel jaanuaris 1934. a.

Jaanuarikuus on Eestist N. Venesse läinud kaupu kõigest 5 vag. kaaluga 27 tn. Samal ajal on N. Venest Eestisse tulnud 230 vag. 3323 tn. kaupu, selle hulgas suuremal määral soola, nimelt 113 vag. 1907 tn., nisukliisid 62 vag. 720 tn., kaoliini 12 vag. 198 tn., petrooleumi 10 vag. 126 tn. ja superfosfaati 8 vag. 125 tn. Muid kaupu on tulnud mõned üksikud vagunid.

Läti rahanduslikud olud.

Läti vabariigi möödunud aasta eelarve lõppes 10-miljonilise puudujäägiga, käesoleval aastal arvatakse eelarve puudujääk tõusvat 12 miljoni latini. Läinud aasta väliskaubanduse bilanss oli passiivne 9 milj. latti. Läti Pank viimase kolme kuu jooksul on välisvaluutat välja annud 5 milj. latti rohkem kui on saanud, ka on riigikassal raskusi preemiade väljamaksuga põllu-

majanduslike saaduste eest. Läti Panga reservid näitavad järjekindlat vähenemise tendentsi. Jaanuarikuu viimase nädala jooksul on Läti Panga kullatagavara vähenenud 881.000 latti.

See kõik osutab sellele, et Läti majanduslik seisukord on õige raske ning et üldise majandusliku tegevuse kokkutõmbumise tagajärjel riigikassa seisukord järjest halveneb.

Nagu Läti lehed kirjutavad, nõuab Läti keskpank valuutakitsenduste suurendamist, kuna rahaministerium soovib aga on arvamisel, et sissevedu enam piirata ei või, sest et siis kaubanduslik läbikäik kuivaks veelgi enam kokku ja väheneksid tollidest saadavad tulud.

Viimaste teadete kohaselt olevat oodata siiski valuutakitsenduste kaotamist ja valuutakomisjoni likvideerimist, mis tähendaks Läti vääringupoliitika täielist pööret.

Teadmiseks laevaomanikele.

Juhime tähelepanu sellele, et „Laevanduse laenufondi seaduse“ (R. T. Nr. 91 — 1932. a.) § 4. ettenähtud toetuse saamiseks 1934. a. esimese poole eest tuleb soovijail esineda „Laevanduse laenufondi komitee“ ülesannete, laenude nõutamise, hoidmise ja kasutamise määruse“ (RT. nr. 1 — 1933. a.) § 15. ettenähtud korras palvetega hiljemalt 15. aprilliks s. a.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 279.

31. jaanuaril 1934. a.

I.

Avaldan teadmiseks, et laevapasside väljandmisel tuleb nõuda laevaomanikelt merikõlvulisuse tunnistuse ettenäitamist, missuguses on tähendatud laeva mõõdud ja sõiduluba.

Laevapass antakse välja kas üksikuiks sõitudeks või kogu navigatsioon-, s. o. kalendriaasta peale (t. s. § 395). Laevapass tuleb anda välja kogu kalendriaasta kohta ka siis, kui laevaomanik esitab laevapassi võtmiseks merikõlvulisuse tunnistuse, missuguse maksvuse tähtaeg lõpeb enne kalendriaasta lõppu. Säärasel juhtumil tuleb passile märkida merikõlvulisuse tunnistuse maksvuse tähtaeg ja pärast tähtaja möödumist nõuda uue merikõlvulisuse tunnistuse esitamist. Uue merikõlvulisuse tunnistuse maksvuse tähtaeg tuleb samuti laevapassis ära tähendada.

Juhtumil, kui laeva merikõlvulisuse tunnistuse maksvuse tähtaeg on möödunud, laeva väljasõidu kohal aga puudub võimalus saada uut tunnistust, siis võib laeva klaarida välja ka vana merikõlvulisuse tunnistuse põhjal kodumaa sadamasse, kus antakse välja merikõlvulisuse tunnistusi.

Seega kaotab maksvuse tollidirektori ringkiri nr. 43 — 1925. a. § 2.

II.

Avaldan teadmiseks tollipeakomitee otsused: Tollipeakomitee tunnistas:

I. A. Sisseveotariifis.

1) Lõng, missugune on korrutatud värvitud villasest lõngast ja värvimata kunstsiidlõngast, kunstsiidlõnga sisaldavus üle 25% lõnga kogukaalust, — t. t. § 185 p. 3-b alla kuuluvaks järgmisil põhjusil:

S. v. t. t. üldmärkuse p. 3 §§ 183—208 juure näeb ette, et igasugune lõng või niit, mis sisaldab siidi, kunstiidi, kulda, hõbedat, litterkulda või litterhõbedat rohkem kui 25% kogukaalust, tollitakse vastavalt kui siidist, kunstiidist, kullast, hõbedast, litterkullast või litterhõbedast lõng või niit.

Kõne all olev kaup on korrutatud värvitud villasest lõngast ja kunstiidlõngast, kusjuures ei ole tähtis, kas kaubas sisalduv kunstiidlõng on värvitud või värvimata, sest üldiselt kuulub see kaup ikkagi värvitud korrutatud lõnga (niidi) mõiste alla. Kuna ta sisaldab kunstiidi rohkem kui 25% kogukaalust, siis tuleb ta tollida kui kunstiidlõng korrutatud (niit), värvitud (üldmärkuse p. 3 §§ 183—208 juure), mis on ette nähtud t. t. § 185 p. 3-b (T. P. K. otsus 21. XII 33. a. nr. 616).

2) Väikesed kroomparknahad mitmevärviliste mustritega, missugused oma mustri, mitte aga suuruse poolest aimavad järele roomajate nahku, t. t. § 55 p. 2 alla kuuluvaks järgmisil põhjusil:

Kõne all olev kaup kujutab enesest väikesi kroomparknahku; need nahad on varustatud roomajate naha taoliste mustritega. Kuigi need mustrid on trükitud mitmevärviliselt, siis ei kuulu kõne all olevad nahad ikkagi t. t. § 55 p. 5 alla,

sest et selle punkti alt on välja arvatud loomulike nahkade järeleaimamised (imitatsioonid), vaid kuuluvad t. t. § 55 p. 2 alla (t. t. § 55 märkus 3) (T. P. K. otsus 8. I 34. a. nr. 424/638).

Seega tühistatakse ringkiri 12. VI 33. a. nr. 258 II p. 2.

Uks firma palus endale maksa tagasi liigselt sissenõutud sisseveo tollimaksu t. s. § 254 põhjal. Fimal ei olnud esitada algupärast tollikviitungit, missugune oli läinud kaduma. Tollikviitungi kaotaminekust oli firma kuulutanud „Riigi Teatajas“.

Tollipeakomitee jättis kaebuse rahuldamata järgmisil põhjusil:

Tollisead. § 256 näeb ette, et liigselt sissenõutud summad antakse maksjale tagasi ainult siis, kui ta esitab algupärase tollikviitungi või selle asemel väljaantud tunnistuse (§§ 251 ja 252). Et ükskord väljaantud tollikviitungi asemel võiks mingisuguseil tingimusil teiseid (duplikaati) välja anda, mis täidaks algupärase kviitungi aset, seda tolliseadustik ei nimeta. Ka ei ole üldist seadust, mis lubaks tollikviitungeid kuulutamisega „Riigi Teatajas“ tunnistada kadunuks või hävinuks ja uusi asemele saada, mille põhjal võib sündida tagasimaks (T. P. K. otsus 30. XI 33. a. nr. 605).

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 226 kg.	
Northern Manitoba sh.	26/6
Rosario Santa Fe ”	18/7 ¹ / ₂
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Good Canadian sh.	11/6
Odrad, kaal—112 Ingl. naela = 50 kg.	6/3
Kaerad, kaal — 112 Ingl. n. = 50 kg sh.	6/6
Linad, cif. per tn.	
Livonian £	55/—
Tows, Soviet ”	41/—
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri sh.	96/—104/
Daani ”	96/—
Hollandi ”	92/—
Eesti ”	90/—
Rootsi ”	94/—
Poola ”	88/—
Munad — 120 kg.	
Inglise ”	15/—16/
Või.	
Daani ”	86/—87
Läti ”	74/
Siberi ”	60/—62

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, 50 kg eest Rmk.	9.30—9.35
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest ”	—
Ameerika jahu \$	—
Rukis.	
Sisemaa, 50 kg eest loco Rmk.	8.10—8.15
Kaerad.	
Sisemaa, 50 kg eest loco ”	7.50
Suhkur, cwt. (50 kg)	
Toores sh	—
Hollandi ”	6/10 ¹ / ₂
Belgia ”	6/10 ¹ / ₂
Tšehhi ”	7/6
Poola ”	6/6
Riis, Burmah II, 50 kg eest Rmk.	10.15
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard \$	—
Või	
Eesti ”	133.— 134.—
Läti, punane ”	133.— 134.—

Välisbörsid.

	L O N D O N											
	30. I	2. II	3. II	4. II	5. II	6. II	7. II	8. II	9. II	10. II	12. II	
Frank . . .	79.46	77.59	78.31	78.31	79.43	78.56	79.03	78.03	77.78	77.65	77.28	
Dollar . . .	5.0275	4.9325	4.9775	4.9475	4.9375	4.9650	5.0175	5.0137	5.0212	5.03125	5.0475	
Rootsi kroon	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	19.39	
Daani kroon	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	22.39	
Norra kroon	19.905	19.90	19.905	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.90	19.905	19.905	
Saksa mark	13.17	12.875	12.98	12.925	13.265	13.04 ^{1/2}	13.115	13.04	12.955	12.935	12.92	
Soome mark	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	226.50	
Floriin . . .	7.7750	7.5950	7.66	—	7.90	7.6850	7.72	7.6425	7.6150	7.6050	7.5625	
Liira . . .	59.40	58.03	58.56	58.37	59.43	58.75	59.18	58.46	58.18	58.12	58.06	
Helveetsia fr.	16.11	15.77	15.91	15.93	16.16	15.98	16.035	15.90	15.84	15.82	15.77	
Tšehhosl. kr.	105.56	103.—	103.875	103.12	106.—	104.75	104.75	103.75	103.37	103.75	103.50	
Belgia frank	22.42	21.865	22.10	22.05	22.425	22.215	22.39	22.065	21.98	21.95	21.855	
Šilling . . .	29.25	28.50	29.—	28.25	28.37	28.50	29.—	28.62	28.62	28.75	28.75	
Slott . . .	27.75	27.125	27.25	27.12	27.87	27.37	27.50	27.25	27.18	27.18	27.12	
Pengo . . .	24.75	24.—	24.50	24.00	24.50	24.50	24.50	24.50	24.50	25.—	25.—	
Latt . . .	16.50	16.—	16.25	16.—	16.25	16.—	16.—	16.—	16.—	16.—	16.—	
Litt . . .	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	31.50	
Tšerv. . . .	6.08	6.0475	6.05	—	5.905	5.905	5.905	5.992	5.992	—	5.920	
Eesti kroon .	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	18.—	
Höbe p/unts	19 ^{1/16}	19 ^{1/4}	19 ^{7/16}	19 ^{15/16}	19 ^{5/8}	19 ^{9/16}	19 ^{11/16}	19 ^{3/4}	19 ^{13/16}	19 ^{11/16}	19 ^{7/8}	
Plaat. p/unts										125/130		
Kuld p/unts .									137/04 d.	137/01 d.	137/02 d.	

	B E R L I I N											
	30. I	1. II	2. II	3. II	5. II	6. II	7. II	8. II	9. II	10. II	12. II	
Naelsterling .	13.01	12.87	12.62	12.75	12.98	12.93	13.02	12.82	12.80	12.825	12.76	
Frank . . .	16.45	16.45	16.45	16.44	16.44	16.44	16.43	16.44	16.45	16.45	16.46	
Dollar . . .	2.61	2.58	2.55	2.60	2.635	2.62	2.59	2.56	2.56	2.565	2.535	
Rootsi kroon	67.55	66.40	65.10	65.85	66.75	66.75	67.10	66.25	66.05	66.20	65.80	
Daani kroon	58.50	57.60	56.40	57.00	57.70	57.75	58.10	57.35	57.20	57.30	57.05	
Norra kroon	65.80	64.70	63.45	64.15	64.90	65.—	65.40	64.55	64.30	64.50	64.10	
Soome mark	5.79	5.70	5.60	5.65	5.70	5.71	5.74	5.67	5.65	5.67	5.63	
Floriin . . .	168.50	168.30	168.—	168.10	168.20	168.—	168.20	168.—	168.10	168.25	168.10	
Liira . . .	22.02	22.—	21.95	21.95	22.02	21.96	21.97	21.95	21.97	22.—	21.95	
Helveetsia fr.	81.22	81.10	80.80	80.80	81.—	81.—	81.02	80.80	80.80	80.90	80.80	
Belgia frank	58.35	58.30	58.25	58.35	58.30	58.35	58.25	58.20	58.22	58.22	58.23	
Latt . . .	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	80.10	
Litt . . .	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	41.65	

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
saadused. Hinnad arvatud 50
kg eest ühes valge puuvil-
lase kotiga.

Püülijahu:

Rukkipüüli patent (à 50 kg). . .

„Eesti Parem“ saiajahu . . .

„Kalev“ . . .

„Taara“ . . .

„Kungla“ . . .

„Sampo“ . . .

Manna . . .

Granular . . .

Kroonid.

100 kg. —

24.—

38.—

35.5

—

32.—

28.—

43.—

38.—

Kroonid.

Saiajahu poolsõre 100 kg. 40.—

„sõre“ „ 42.—

Jahud: nisu, pehme, Ameerika

ja inglise 100 kg. —

„sõre, Ameerika

ja inglise „ —

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski

Jahud: rukki „ 13.20—14.00

nisu, pehme — „ 24.—

sõre „ 28.00—42.00

Kaerhelbed (Herkulo) . . . 1 kg. 0.29

		Kroonid.			Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.					
Jahud: rukki	100 kg.	13.10	Koks, kütte	1000 kg.	50.00—55.00
" " püül	"	23.—	" gaasi, Tallinna gaasivabr.	"	50.—
" nisu, pehme — sõre	"	27.20—42.00	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	"	8.80
Nisu, Eesti	"	17.00—21.00	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tall., netto	"	8.50
" külvi, suvi „Rubin“	"	—	Toorõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg.	4.50
Rukis, Eesti	"	11.50—11.75	Raskeõli „ „	"	5.25
Kaerad, toidu, Eesti	"	10.50—11.50	Estobituumen A, B, C (gudrong)	"	—
" Vene	"	—	" tünnid. br.	"	8.75
Odrad, õlle, Eesti	"	18.—	" D. E. (pigi)	"	9.25
" toidu, Eesti	"	15.—16.—	Katuselakk, „ „	"	9.25
Herned, peluskid, külvi	"	—	Fenolaat, tünnid, netto	"	10.00
Riis, Burma II	"	44.00	Karbolineum „Estokarbolineum“	"	—
Kartulid, piirituse	"	1.40—1.60	A & B, netto	"	12.75
" vabriku	"	1.40—1.60	„Estokarbolineum“ C, netto	"	10.75
Kartulitärklis „Supérieur“	"	18.00—20.00	Raualakk, tünnid, netto	"	18.75
Siirup, kartuli, 42% ⁰	"	26.00—28.00	Imbutusõli A, netto, tünnid	"	7.75
Glükoos	"	27.00	" B „ „	"	7.00
Või, eksport, I sort	1 kg.	—	" C „ „	"	6.00
Margariin, välismaa	"	—	Asfaltmastiks „ „	"	6.00
" kodumaa	"	0.65—0.70	" emulsioon	"	9.75
Juust „schweitsi“, kodumaa	1 kg.	1.15—1.20	Viljapuu-karbolineum, netto	ltr.	0.41
Kakao, Hollandi	1 kg.	2.00—2.60	Autobensiin „ „	"	0.27
Kakao, Kave, Tallinn	"	1.50—2.50	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.11
" „Extra“	"	—	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.12
" „President“	"	—	" -nafta	"	0.11
Kohv, Rio, Santos jne.	"	6.10—6.60	Raud, sordi	100 kg.	12.00
" Kesk-Ameerika sordid	"	6.60—7.40	" vits	"	17.50—18.00
Tee, laht., oranž Pekoe, Tseilon	"	6.60—7.50	" plekk	"	16.00—26.50
" oranž Pekoe, Java	"	5.50—6.80	" plekk, tsingitud	"	34.00—41.00
" „Moning, Hiina	"	5.80—6.50	" talad	"	11.—11.50
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	—	Teras, inglise	"	—
" „Inglise	"	43.75—44.—	" valu	"	25.00
" „Poola	"	43.25—43.50	" talla, ree	"	17.00—17.50
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	—	Inglitina	"	525.—550.—
" Irboska ja Narva	"	4.20—4.30	Seatina	"	40.00
Sool, lahtine, Saksa	"	4.40—4.65	Vaskplekk, punane	"	160.—180.—
" Poola	"	3.90—4.65	" valge	"	140.—165.—
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	32.00	Tsinkplekk	"	65.00—70.00
" „Matfulls“	"	35.00	Masinaõli, mitmesugune	"	24.00—28.00
" „Fulls“	"	—	Mootoriõli, mitmesugune	"	35.00—45.00
" Šoti „Spent“	"	32.00—35.00	Autoõli, mitmesugune	"	40.00—50.00
" „Matties“ I s.	"	55.00	O/Ü. Eesti Kiviõli põlevkivi küt-	"	—
" „Matfulls“	"	61.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn	1000 kg	48.00—55.00
" „Islandi, 1/1	"	37.00	Linaseemneõli	100 kg	68.00—70.00
" „1/2	"	20.50	Värnits	"	70.00—72.00
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.51—0.54	Tsilindriõli, ameerika	"	30.00—40.00
Liha, looma, I sort	"	0.22—0.33	" Vene 280 ⁰	"	—
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	11.00—12.00	" „320 ⁰	"	—
" päevalille	"	11.00	" Ameerika 280 ⁰	"	—
" palmi	"	—	" „320 ⁰	"	—
Jahu, päevalille	"	11.00	Nafta, Vene	"	—
Segajõutoit I sort	"	—	" Ameerika	"	11.00—12.00
" II sort	"	—	" Poola	"	11.00—12.00
Sojatangud	"	12.00	Petrooleum, Vene, tsist. ja vaadid	"	12.00—13.00
Nisukliid	"	7.50—7.75	" Ameerika „ „	"	12.00—13.00
Maapähklikoogid	"	—	Bensiin, Eesti, riigi põlevkivi-	"	—
Puuvillane riie, Bjas, netto	mtr.	0.49.50—0.62.50	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn,	"	36.50
" „Mitkal	"	0.36.50—0.47.50	O/Ü. Eesti Kiviõli bensin Estolin	"	—
Lina, ristna „R	1 kg	00.83—00.80	tsistern. fr. Tall. ühes teede-	"	—
hoffsdreiband HD	"	00.74.75—00.71.75	maks.	"	33.00—34.00
dreiband „D	"	00.66.50—00.63.50	Pesusooda, kodumaa	"	9.50—10.00
ordinäärdreiband OD	"	00.58.25—00.55.25	Seebikivi	"	28.00—33.00
liivi-ordinäärdreiband LOI	"	00.50—00.47	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg.	6.00
takupraak „H	1 kg	00.38—00.35	" tsinkvalge, välism.	"	0.58—0.60
Tendents: muutuseta.	"	—	" tinavalge.	"	0.83—0.85
Ölilinaseemned, 90% ⁰ , baas,	100 kg	18.00—19.00	" ooker,	"	0.20—0.25
Linaseemned, külvi, 95% ⁰	"	19.00—20.00	Superfosfaat 18—200/ ₀	kott	—
baas,	"	—	Segafosfaat 22—230/ ₀	"	—
Kivisüsi, auru, Yorkshre,	1000 kg.	35.00—36.00	Kaalisool 40% ₀	"	—
" 2 korda pestud	"	33.00—35.00	Salpeeter, çilli	"	—
" auru, Newcastle	"	38.00—40.00	Lubisalpeeter	"	—
" sepa	"	—	Lubiammoonsalpeeter	"	—
			Vähvelhapu ammoniaak	"	—

	Kroonid.
Paber, rotatsiooni 100 kg.	22.00
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn tünn	7.40
Kriit, toores 100 kg.	4.50—5.00
" pestud "	5.25
Puutõrv "	17.00—18.00
Lubi "	3.50
Kips, tükikides, fr. v. Irboska 1000 kg.	20.00
" jahvatatud "	25.00
" krohvimise "	35.00
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	40.—
Silikaat, Is., fr. vabrik	37.50—39.00
Tulitikud, originaalkast . . (5000 toosi)	130.—
Tallanahk, eesti nahast . . . 1 kg.	2.10—2.40
" " Ameerika, I s.	2.50—2.60
" " " II s.	2.30—2.40
Paberipuu, kooritud, fr. laduplats, rmtr.	6.45

Või. Tendents: vaikne.

I s. 1 kg. kr. 1.22, mis tulnud sisse
20. I—2. II 1934. a

Kanamunad.

1 kg. ekspordimune kr.—, mis vastab:	
50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
55 " " " " " "	— " "
60 " " " " " "	— " "
1 kg. siseturumune kr.—, mis vastab:	
alla 50 gr. raskuste munade juures kr.	— kümme
üle 50 " " " " " "	— " "

Hinnad on maksvad franko sortimispunkt, mis on registreeritud põllum. osak. ja maksv. arv.

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pennides (d) loko 6.17, jaan. 5.90, märts 5.88, mai 5.87, juuli 5.87.

Peekonsigade nädalahinnad Tall. 4.—10. veebr. 1934

Turg: —

Peekonsigade tapakaalud:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	0.68	0.63		
55—59,5 " }	0.63	0.59	siseturu hinnad	
72,5—75 " }				
50—54,5 " }	0.59	0.55		
75,5—80 " }				

Lina Prahid:

Tallinn — Stettiin . . . 1000 kg.	rmk. 15.—18.—
" — Gent 1016 kg.	sh 24/—
" — Dundee "	27/6
" — Belfast "	40/—

Puumaterjaalid	Standard
Tallinn — London	sh 30/—
" — Hull "	32/6
" — Southampton "	37/6
" — Manchester "	39/—
" — Grangemouth "	26/6
" — Belfast "	40/—
" — Dundee "	29/—
" — Antwerpen "	32/6
" — Gent "	32/6
" — Rotterdam "	hfl. 12.—
" — Amsterdam "	13.50

Segakaup

Tallinn — Stettiin . . . 1000 kg.	rmk. 18.—
" — London 1016 kg.	sh 17/—40/—
" — Stokholm . . . 1000 kg.	rkr. 10.—30.—
" — Stettiin või, tünn	rmk. 1.50
" — London "	sh 2/6

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		7. II 1934	8. II 1934	9. II 1934	10. II 1934	12. II 1934	13. II 1934
New-York 1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.63	3.61	3.60	3.59	3.59	3.58
	M.	3.75	3.73	3.72	3.71	3.71	3.70
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05	18.05
	M.	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35	18.35
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	138.50	137.75	138.50	139.—	139.50	139.75
	M.	140.25	139.50	140.25	140.75	141.25	141.50
Helsingi 100 soom. m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95	7.95
	M.	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10	8.10
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—	93.—
	M.	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75	94.75
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50	80.50
	M.	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25	82.25
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75	90.75
	M.	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50	92.50
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	23.05	22.90	23.20	23.25	23.30	23.40
	M.	23.35	23.20	23.50	23.55	23.60	23.70
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	235.50	234.50	237.—	237.25	238.—	239.—
	M.	238.50	237.50	240.—	240.25	241.—	242.—
Riia 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	111.75	111.—	112.50	113.—	113.—	113.75
	M.	114.—	113.25	114.75	115.25	115.25	116.—
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	113.30	112.90	113.85	114.30	114.45	114.80
	M.	114.80	114.40	115.35	115.80	115.95	116.30
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	81.50	80.85	82.05	82.35	82.50	82.85
	M.	82.90	82.25	83.45	83.75	83.90	84.25
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	30.80	30.60	30.95	31.10	31.15	31.20
	M.	31.30	31.10	31.45	31.60	31.65	31.70
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	17.30	17.30	17.45	17.50	17.45	17.50
	M.	17.35	17.55	17.70	17.75	17.70	17.75
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.75	64.50	65.25	65.50	65.75	66.—
	M.	66.75	66.50	67.25	67.50	67.75	68.—
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	102.75	102.—	103.50	103.75	104.—	104.50
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	66.25	65.75	66.50	66.50	66.50	66.75
	M.	67.25	66.75	67.50	67.50	67.50	67.75
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	58.95	58.60	59.35	59.50	59.65	59.90
	M.	59.55	59.20	59.95	60.10	60.25	60.50
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	306.25	304.25	308.25	309.25	309.75	311.25
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	112.80	112.40	113.35	113.80	113.95	114.30
	M.	114.80	114.40	115.35	115.80	115.95	116.30